

Kalotaszeg Reménye

„Várván a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését.” (Titusz 2:13)

41. szám, 2019. október

Keresztény szellemiségű havilap

Kalotaszeg nyugati bástyájának, Csucsának a főút mellett fekvő református temploma. 1913 –ban épült a környékbeli birtokos családok (Bánffy, Boncza, és Barcsay) támogatásával. Akkoriban a helyi református gyülekezet taglétszáma 150 körül volt, míg 1995-re hét személyre apadt. Ma már sajnos nincsenek magyarok a helységben.

Egészségünk:

A szív- és érrendszeri betegségek

Bevezető

E havi cikkünkben szeretném, ha a XXI. század egyik legnagyobb egészségügyi kihívásával foglalkoznánk. Ez nem más, mint a szív-érrendszeri betegségek által okozott kár. Köztudott és egyéb cikkeinkben is említettük, hogy a fejlettebb országokban a legtöbb áldozatot már nem a járványos betegségek szedik, mint ezelőtt egy-két évszázaddal és annak előtte. A statisztikák egyértelműek ebben a tekintetben. Bár sok akadállyal és kihívással az orvostudomány sikerrel megharcolt, korunk újabb kihívásoknak nyit teret. Mit tehetünk azért, hogy társadalmunkban kevesebb legyen a szívinfarktus, az agyvérzés és az amputált láb?

Egyrészt az egészségügyi rendszer teszi meg tőle telhetően a maga részét.

(folytatás a 2. oldalon)

Egészségünk:

A szív- és érrendszeri betegségek

(folytatás a 1. oldalról)

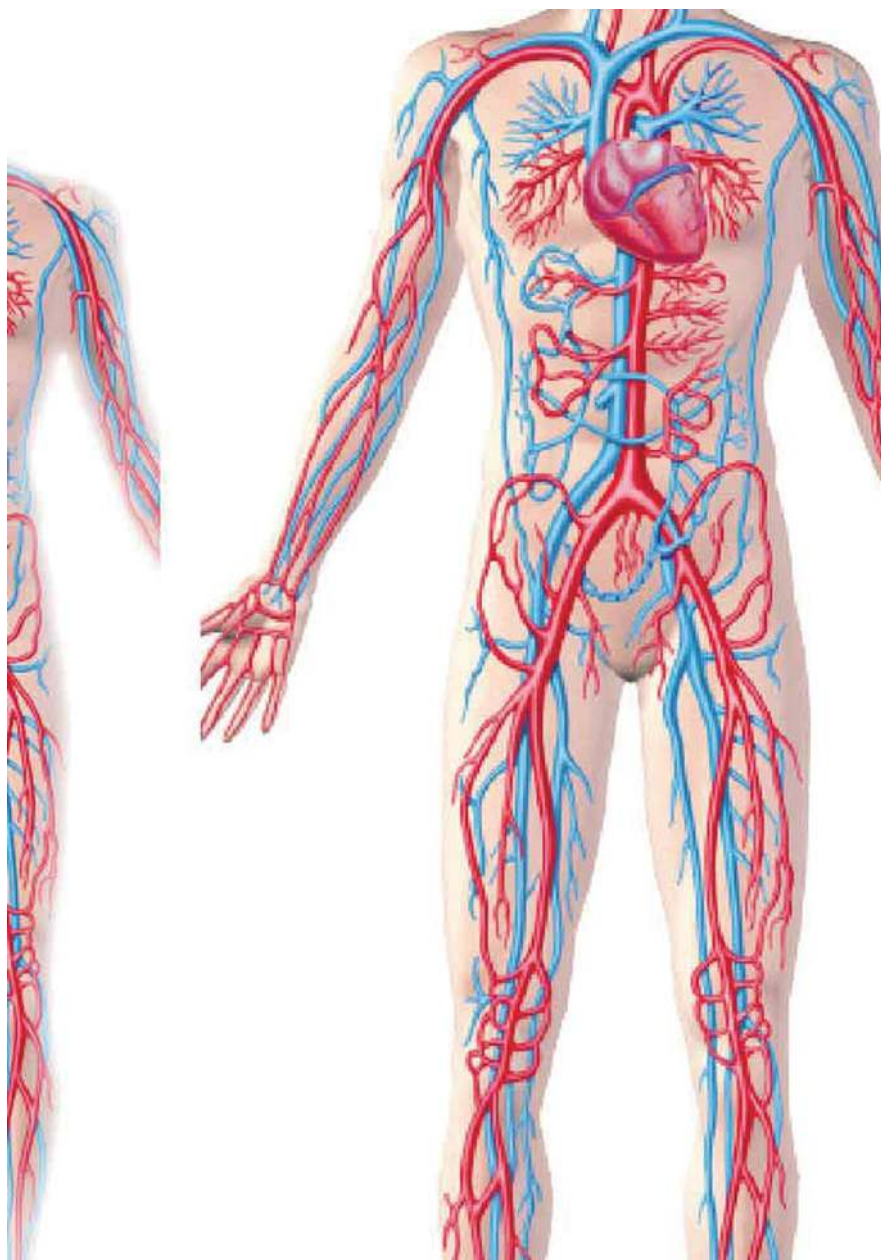
Városainkban kórházak vannak időszzerű felszereléssel, vidéken házi orvosaink állnak rendelkezésünkre. Leggyakrabban azonban csak akkor kerül az ember az orvoshoz, hogyha már beteg. Ha pedig egészséges, akkor meg nem sokat ad az egészségügyi tanácsokra. És, néha sajnos nem sokat lehet már a helyzeten menteni.

Ezért, cikkünk újból fel szeretné hívni a figyelmet a megelőzésre, mint a leghatékonyabb kezelési módszerre. Ha helyes élet szokásokat alakítunk ki, úgy nagyobb eséllyel harcolhatunk a betegségek ellen, melyek amúgy is gyakran sorscsapásként sújthatnak. Viszont a jelenlegi orvostudomány tanácsainak figyelembe vételével és helyes élet szemlélettel jelentősen javíthatjuk esélyeinket.

A szív-érrendszeri betegségek mibenléte

Tehát: szív-érrendszeri betegségek. Mit is foglalnak ezek magukba tulajdonképpen? Mellkasunkban egy izmos szerv dolgozik. Életünk során megállás

nélkül pumpál. A nagy vérereken keresztül juttatja el a vért a különböző szervekbe, végtagokba. Viszont a szívnek magának is szüksége van vérré, ahhoz hogy működhessen. Míg e fontos szerv az egész testben a főútóeren, vagyis az *aortán* keresztül pumpálja a vért, a vastag, nagy átmérőjű aorta kezdeti szakaszából két ér kanyarodik ki, és a szív külső felületére eresztí ágait. Ez a bal és a jobb *szívkoszorúér*. Azért nevezzük koszorúérnek, mert mint koszorú, kétfelőlről körülöleli a szí-

Szervezetünkben bonyolult érhálózat található, és a szív az, ami ezt a rendszert mozgásba hozza

Tartalom

Kalotaszeg Reménye

41. szám, 2019. október

Egészségünk	1
Bálványimádás	7
Utam Istennel	15
Kalotaszegi mese	24
Ifi-sarok	27
Szó-kincs (2. rész)	29
Hirdetések	32

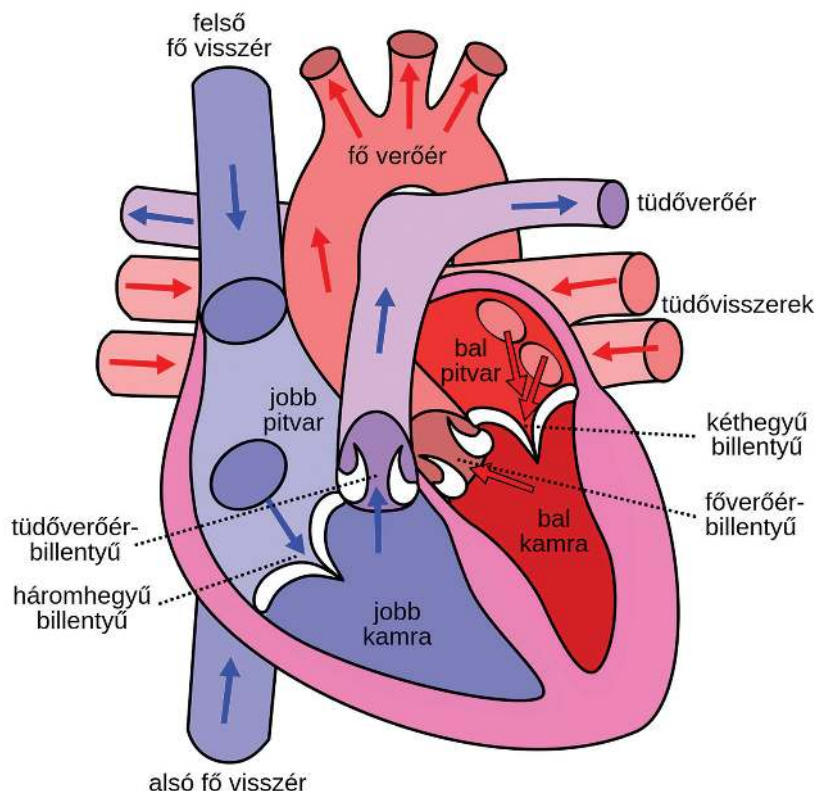
vet. A szívet nézve megfigyelhető, hogy egy adott felületet egyetlen ágacska lát el.

Fiatal éveinkben ez a rendszer zavartalanul működik. Ám a kor előrehaladtával bizonyos szokások változásokat idézhetnek elő. Ha valakinek tartós ideig magas a koleszterin szintje, ez a véresek falában lerakódik, mint a vízkő a mosógép vezetékében. Ez természetesen az ér szűküléséhez vezet. S az ér rugalmasságából is veszít – ezt nevezik érlemezsedésnek. Ez a lerakódás azért veszélyes, mert előfordul, hogy ez a kásaszerű anyag felszakad, s a hátrahagyott felületre a vér előszeretettel ráalvad.

Az alvadt vér az amúgy is amúgy is elszűkült eret most már teljesen eldugaszolja. Így a szívnek az a része, amelyet ezen ér táplált nem jut többé vérhez, és így beindul a károsodása. Ha kb. két órán belül nem áll helyre az adott rész vérellátása, akkor a szívnek az a bizonyos része helyrehozhatatlan károsodást szenved. Ezt nevezzük szívinfarktusnak.

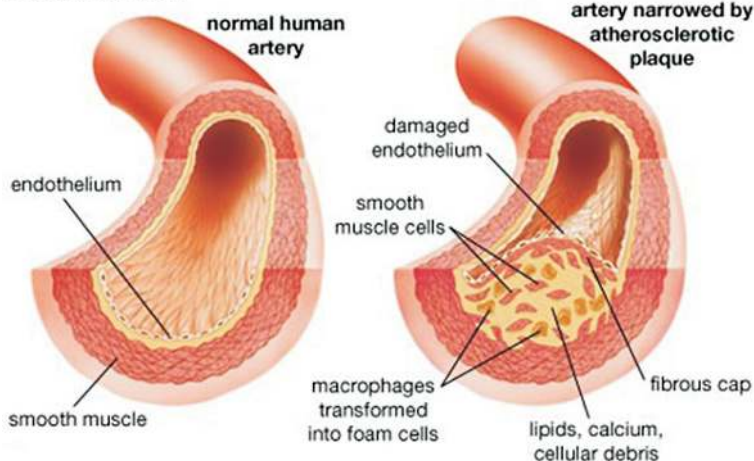
Az agyvérzés

Ugyanilyen módon, ha a véresek elmezsednek más szervekben is fennáll a veszély, hogy egy bizonyos ponton eldugulnak. Ha az agyban történik ilyen, akkor egy agyvérzés, vagy szélütés, gutaütés áll be. Az agyvérzés egy sok esetben pontatlan elnevezés, manapság tudományos körökben *agyi érinzultusról* beszélnek (accident vascular cerebral). Bár egyes esetekben egy valódi vérzésről beszélünk, gyakrabban az ér eldugulásáról van szó. Ezért pontosabb az agyi érinzultus kifejezés. Az agyi érinzultus is egy olyan állapot, melynek alanya minél hamarabb kerül a kórházba, annál nagyobb eséllyel kezelhető.

Az emberi szív felépítése. E létfontosságú szerv az, mely a vért az egész szervezetbe eljuttatja

Atherosclerosis

Ateroszklerózis: az ateromás plakk lerakódása az artériában (verőérben)

Az alsó végtagok érszűkülete

Hadd említsük most az érlemezsedésnek még egy harmadik megnyilvánulását is. És ez az alsó végtagok artériáiban előállt érszűkület. Ha folyamatosan alakul ki, akkor krónikus lábfájdalmak lépnek fel, melyek testmoz-

gás során, járáskor állnak be. Egy bizonyos táv megtételével ezek a lábfájdalmak mindig jelentkeznek. Idővel ezek az elváltozások kritikus méreteket ölthetnek - ekkor már annyira rossz a vérellátás, hogy a lábon fekélyek jelentkeznek. Az is megtörténhet, hogy egy ér hirtelen dugul el. Ilyen esetben is sürgős orvosi ellátásra van szükség.

Az agyi érinzultus is hasonló módon alakul ki, az érelmeszesedés során

Védekezés, vagyis megelőzés

Ezen megbetegedések lesújtó befolyással lehetnek a beteg életére. A szívinfarktus halálos kimenetelű is lehet, az agyvérzés hosszú évekre béníthat meg valakit, míg a lábak érelmeszesedése oda vezethet, hogy a lábat amputálni kell. Nem remélem, de gondolom, hogy sajnos ismerőseink között is vannak személyek, akik ilyen betegségben szenvednek.

Meg lehet-e előre jóslni, hogy mekkora eséllyel alakul ki valakiben szív-érrendszeri betegség? A válasz: igen. A modern orvostudomány behatóan foglalkozott ezekkel a dolgokkal és jól megszabott gondolatmenetet dolgozott ki ezen betegségek megelőzése végett. Mint már említettem azonban, a megelőzés java része a páciensen múlik. Lássuk hát melyek azok a dolgok, amelyek veszélyeztetik szív-érrendszerünket.

Kockázati tényezők:

A dohányzás

Az első dolog, amiről tárgyalnunk kell, az a dohányzás. Már több cikkünkben is kitértünk a do-

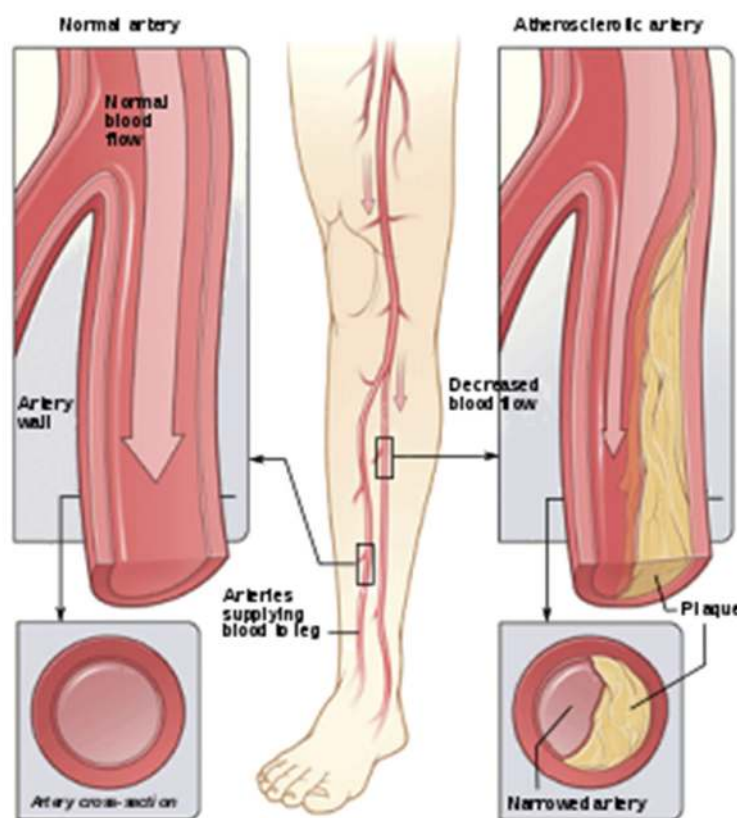
luxuscikknek, és sokáig mintegy státusz-szimbólumnak számított, miközben vajmi keveset sejtettek káros hatásairól.

Ma már ezen termék széles körben elérhető és fogyasztott is. És mivel manapság az emberek átlagosan hosszabb ideig élnek, mint régen, a dohányzás hatásai annál láthatóbbá váltak.

A cigarettázás révén belélegzett füst nikotint és egyéb, égéskor keletkező anyagot tartalmaz, mely a tüdőnkbe kerül. Ezen mérgező égéstermékek, mint pl. a kátrány, a tüdőben lerakódnak. Alkalmam volt orvostanhallgató koromban egy dohányzásnak hosszú ideig kitett, konzervált tüdőt látni.

Míg egy egészséges tüdő halvány rózsaszínű (tüdőszín), egy dohányos tüdő megfeketedik. Elég sokatmondó látvány, ami megint csak azt bizonyítja, hogy

hányszor káros hatásaira, azonban újból csak meg kell említenünk eme káros szokást, mégpedig a szív-érrendszeri betegségekre való tekintettel. Amikor néhány évszázaddal ezelőtt a dohányzás terjedni kezdett Európában, még

A lábszárban előálló dugulós érbetegség: tiszta és eldugult ér közötti különbség

mennyire kárt szenved szervezete a dohányzás miatt. Másrészt, ezen lerakódott anyagok rákkeltőek is lehetnek. Ez igaz a passzív dohányzók esetére is (azoké, akik a mások által kilehelt füstöt szívják be)

De most beszéljünk a nikotinnal, mely anyag a füstnek a tüdőbe való beszippantása útján a vérbe is felszívódik. A nikotin is felelős a függőségért, amit a cigarettázás kelt. (Ezért vannak cigarettapótló ráógumik, vagy egyéb termékek, amelyek nikotint tartalmaznak, de a többi anyagot nem).

A nikotinnak, mint anyagnak vérerősszehúzó hatása van. Mivel a vérnek a belső terét szűkíti, könnyen kitalálható, miért hajlamosít szív-érrendszeri betegségekre. Mint fentebb leírtuk, szervezetünk megfelelő működéséhez szükség van jó vérellátásra. Ugyanakkor, a szív esetében például, ha már érlemeszesedés állt be, a beteg még „hozzáadhat egy lapáttal” a cigarettázás (vagy passzív dohányzás, azaz a mások füstjének belélegzése) által, hiszen az amúgy is kórosan szűk szívet a nikotin által még jobban szűkíti.

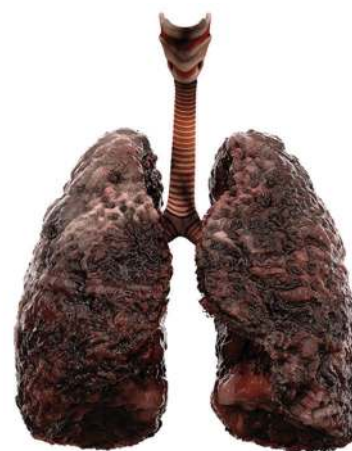
A fentebb felsorolt mindhárom betegség (szívinfarktus, agyvérzés, duguló érbetegség az alsó végtagokban) esetében elmondható, hogy a dohányzás elősegíti a betegség kialakulását.

Viszont most kiemelném a harmadikat, vagyis a lábokban fellépő érelmeszesedést, ahol a dohányzás fokozott veszélyt jelent. Vettem már részt lábamputáción, ahol a comb szintjén kellett az élettelen lábszárt a testről leválasztanunk.

Ilyen megrázó, kegyetlen beavatkozás szükséges ahhoz, hogy valakinek ne fertőződjön el halálosan a lába megmaradt része, vagy az egész szervezete. Ha az ember komolyan belegondol

Non-Smoker

Smoker

Sokan már fiatalon esnek a dohányzás szenvedélyébe. Nemdohányos és dohányos személy tüdeje.

abba, hogy egy ilyen szokás milyen károkat tud okozni, akkor bizony nem marad érzéketlen – megpróbálva elkerülni azt.

Újból felhívást intézek kedves olvasóimhoz, hogy tanúsítsunk ellenállást ezen romboló szokás ellen. Óvjuk gyermekeinket, unokáinkat ezen szokástól, mely rendszerint fiatalkorban kezdődik el.

Azoknak pedig, akik már rászoktak, nem kívánom, hogy egy hirtelen betegség ébressze őket rá a dohányzás káros volta-ra. Mindenki ismeri helyzetét és azt, hogy milyen erőforrások állnak rendelkezésére ezen szokás leküzdéséhez. De arra bátorítom Önöket, tűzzenek ki elérhető cé-

lokat, előbb dohányozzanak kevesebbet, leljenek olyan emberekre, barátokra, akik bátorítják ezt a kezdeményezést. Már ha kevesebbet dohányzik valaki, az is csökkenti a betegség kockázatát.

Ugyanakkor ne feledjük, a leg-hatalmasabb erőforrás mindannyiunk rendelkezésére áll, ahogyan ezt Pál apostol is vallja:

„Mindenre van erőm a Krisztus-ban, aki engem megerősít.” (Filippi 4:13)

A magas vérnyomás

Mit jelent a magas vérnyomás, és miért káros?

Szervezetünkben a vér egy bizonyos nyomással kering. Ez a

nyomás gyakorlatilag két dologtól: egyrészt a szív pumpáló erejétől, másrészt a vérerek rugalmasságától függ.

A szív-érrendszert és a vérnyomást jól meghatározott élettani mechanizmusok szabályozzák. Szerepet játszik benne a vese, a hormonok és nem utolsósorban, rövid távon az idegrendszer. Ezen dolgok ellenére a magas vérnyomás kialakulása az esetek túlnyomó részében nem vezethető vissza egy bizonyos szerv rossz működésére.

Arról van szó, hogy egy bizonyos embercsoportban a kor előrehaladtával kialakul a magas vérnyomás, melynek oka nem mindig világos. Az igaz, hogy egy kiterjedt érlemezésedés már az

Máskor úgy alakul ki a magas vérnyomás, hogy a páciensnek nincs tünete.

Figyelem! Ha egyszeri alkalommal magas vérnyomást észleltünk, ez nem jelenti föltétlenül azt, hogy rögtön tablettát kell szednünk. Nem, hanem többszöri mérés ajánlott. Néha a nyugtalanság, izgalom az, ami miatt rövid ideig a vérnyomás magasabbra hág.

Miért káros a magas vérnyomás?

Megfigyelték, hogy amikor a vér magasabb nyomással kering, a vérben levő koleszterin hamarabb lerakódik az erek falába, más szóval serkenti az érlemezésedés folyamatát. Másrészt a krónikus magas vérnyomás károsítja a vesét és a szívet is.

A magas vérnyomás kezelésében fontos a gyógyszerek következetes szedése. A lényeg az, hogy ne engedjük meg azt, hogy hosszú távon magas maradjon a vérnyomásunk. A sok ideig fennálló magas vérnyomás károsítja a vesét és a szívet, ezenkívül növeli a már említett szív-érrendszeri betegségek kockázatát.

A vérnyomás normál értéke 120/80 Hgmm (higanymiliméter), a 140/90-nél nagyobb értékek pedig kórosnak számítanak.

A magas vérnyomás gyógymódja

Ha valakinél magas vérnyomást állapítanak meg, mint sok egyéb esetben, itt is életmódváltoztatással kellene kezdeni.

Mit is jelent ez?

Az egészséges táplálkozás (állati zsír, só és koleszterin bevitel csökkentése, alkohol és koffein fogyasztás kiküszöbölése, védő hatású élelmiszerek – zöldségek, gyümölcsök, diófélék, magvak, és teljes értékű gabonakészítmények – bőséges fogyasztása), lehetőség szerinti stressz-csökkentés, illetve megfelelő testmozgás fontosak a magas vérnyomás leküzdésében, és sok esetben hatékonyak bizonyulnak.

Ha pedig nem sikerül ilyen módon a kezelés, akkor gyógyszeres kezelés vettetik be. Eleinte egy féle, de gyakran a gyógyszerek kombinációja szükséges ahhoz, hogy a vérnyomást kordában tarthassuk. De e témával, azaz a gyógyszerekkel részletesebben talán egy jövőbeli cikkben foglalkozunk majd.

Amit még egyszer ki szeretnék hangsúlyozni: ne feledjük, hogy a gyógyszereket következetesen,

A cigarettázás a szívinfarktus egyik nagy kockázati tényezője

ér rugalmasságának elvesztésével és így a vérnyomás növekedésével jár, de ezt nem lehet minden betegnél kimutatni.

Tény az, hogy a vérnyomásra való hajlam örökölheto.

A magas vérnyomás lehet *akut*, tehát hirtelen keletkező, kríziszerű. Ilyenkor az embernek fejfájásai lehetnek, rosszulléte van. Ez felfedhet egy krónikus magas vérnyomást.

A vese egy finom szerkezetű szűrő, amely érzékeny a vérnyomáskülönbségekre. Ha hosszú ideig magas vérnyomás áll fent, a vese ellenreakcióként alkalmazkodik ehhez, de utána már a finom szita megsínyli azt, és így a veseműködés károsodik. Másrészt önmaga a szív is, ha magas nyomással kell pumpálnia, nem képes szolgálatát jól teljesíteni, s ezért csökken a hatásfoka.

rendszeresen kell szedni. Akinek egyszer már felírták a vérnyomás-csökkentőt, annak rendszerint hosszú távon kell a kezelést folytatnia.

Másrészt a vérnyomást rendszeresen ellenőrizni kell. A cél mindig az, hogy a szervezetünkben megőrizzük a vérnyomás normális szintjét, különben számolni kell a betegség következményeivel.

Összegezés

Tárgyaltunk tehát a szív-érrendszeri betegségek megelőzéséről, és ennek keretében a dohányzásról és a magas vérnyomásról, de még nem értünk a lista végére. Témánkat ezért a lap következő számában folytatjuk.

Addig is kívánok minden kedves olvasónak jó egészséget!

Rupárcsics Arnold,

orvos-gyakornok,

Helios Klinika Belgyógyászati
Osztálya, Pforzheim, Németország

Fontos a vérnyomásunk rendszeres ellenőrzése

Megjegyzések: az ide vonatkozó orvosi kifejezések román nyelvű megfelelője.

- Szív-érrendszeri betegségek – *boli cardiovasculare*.
- Szív-érrendszeri kockázati tényezők – mint pl. dohányzás, magas vérnyomás – *factori de risc cardiovascular*.
- Szív(izom)infarktus – *infarct miocardic* (miocard – szívizom).
- Agyi érinzultus – *accident vascular cerebral*.
- (Krónikus) perifériás érbetegség (a láb érlelmeszesedése) – *arteriopatie cronice obliterante*.
- Magas vérnyomás – *hipertensiune arterială*.

Bálványimádás

Imádjuk az élő Istent a bálványok helyett

A bálványimádás szokása és bűne sokkal elterjedtebb és elfogadottabb az emberek között, mint azt gondolnánk.

Aki rendszeresen olvassa és tanulmányozza a Szentírást, azért imádkozva, hogy azt jobban megérthesse, és aszerint is éljen, az világos útmutatásban fog részesülni, hogy ekként az élete során megkaphassa a helyes döntéseket, és Isten gyermekéhez méltó életet élhessen.

„... az Úrnak parancsolata világos, megvilágosítja a szemeket.” (Zsoltár 19:9)

A bálványimádást tiltó parancsolat

A Tízparancsolat második parancsolata így olvasható a Kivonulás (Mózes második) könyvében:

„Ne csinálj magadnak faragott képet vagy hasonmást arról, amik fent van az égben, vagy lent a földön, vagy a vizekben a föld alatt vannak.

Ne borulj le ilyen képek előtt és ne tiszteld őket, mert én, az Úr, a te Istened féltékeny Isten vagyok. Azoknak a vétkét, akik gyűlölnék engem, megtorlom fiaikon, unokaíkon és dédunokaíkon.

De ezredéig irgalmasságot gyakorlok azokkal, akik szeretnek és megtartják parancsaimat.” (Kivonulás 20:4-6)¹

E szavakban Isten megtiltja a képek és szobrok imádati célból való alkotását.

Ugyanakkor az Istent dicsőítő, pogány befolyástól mentes és valójában nem istentiszteleti tárgyként szolgáló művészeti alkotások (mint pl. Munkácsy Mihály festmény-trilógiája: Ecce homo, Krisztus Pilátus előtt és a Golgota) a kiegyensúlyozott keresztyén meglátás szerint nem tartoznak e tiltás alá.

A parancsolat szerint, az Isten tiszteletével kapcsolatosan a

¹ Katolikus Biblia, Szent István Társulat, Budapest, 1996

Munkácsy Mihály (1844-1900) Krisztus-trilógiája (készült 1881, '84, és '96-ban), a debreceni Déri Múzeumban kiállítva.

Szentírás világos: sem készíteni nem szabad, bárkiről is, sem leborulni előttük, sem tisztelni azokat – legyenek bár a templomban felállítva avagy más istentiszteleti helyen, szabad téren, vagy akár otthonunkban.

Azonban mindezt a középkori egyház a 787-ben Nikeában tartott zsinaton felülírta.

Az alábbiakban tekintsük meg miként magyarázza az említett parancsolatot a Katolikus Egyház Katekizmusa.

IV. „Ne csinálj magadnak faragott képet ...”

2129 Az isteni parancs megtiltja Isten minden ábrázolását emberi kéz által. Ezt a Második Törvénykönyv így magyarázza: „Amikor az Úr a Hórében a lángok közül szólt hozzátok, semmiféle alakot nem láttatok. Ne vetemedjete hát arra, hogy bármiféle alakban képmást csináljatok magatoknak Istenről...” (4:15-16). Izraelnek az abszolút transzcendens Isten nyilatkoz-

tatta ki magát. „Ő minden”, de ugyanakkor „minden műve fölött áll” (Sir 43:27--28). Ő „a szépség alkotója” (Bölcs 13:3).²

2130 Mindazonáltal Isten az ó Szövetségben parancsolta vagy megengedte olyan képmások készítését, amelyek szimbolikusan elvezetnek a megtestesült Ige által végrehajtott üdvösséghez: ilyenek a részképek, a frigyláda és a kerubok.

2131 A megtestesült Ige misztériumára támaszkodva 787-ben a hetedik egyetemes zsinat Nikeában igazolta a képrombolókkal szemben az ikonok tiszteletét: és nemcsak Krisztusét, hanem Isten Anyját, az angyalokét és a szentekét is. Isten Fia a megtestesülésével a képek új „üdvrendjét” indította el.

2132 A képek keresztény tisztelete nem áll ellentétben az első parancsolattal, mely megtiltja a bálványok faragását. „A kép előtt

² Sir: Sirák fia könyve, Bölc: Bölcsesség könyve. Eredetileg görögül írt, a protestáns felekezetek által ihletettnek el nem ismert, ám a katolikus egyház által az Ószövetséghez csatolt, apokrif iratok.

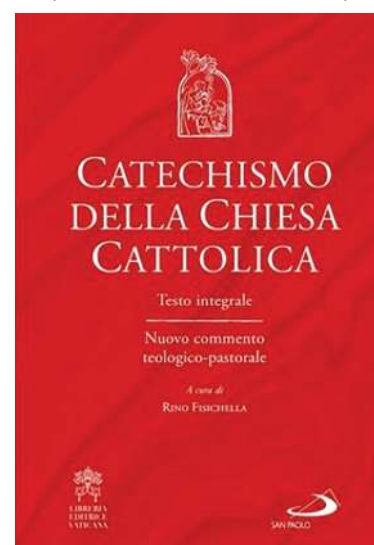
nyilvánított tisztelet az eredetinek szól” és „aki a képet tiszteli, valójában azt a személyt tiszteli, aki rá van festve”. A szent képek tisztelete „tiszteletteltjes megbecsülés”, és nem imádás, ami egyedül csak Istent illeti.

A vallásos kultusz nem önmagukért tiszteli a képeket, hanem amennyiben megjelenítik a megtestesült Istent. Az ilyen megközelítés pedig nem áll meg magánál a képnél, hanem a valóság fölé tör, amit ábrázol.”³

Az olvasónak kell hát eldöntenie, hogy Istennek akar-e inkább engedelmeskedni, avagy az emberek által alkotott egyházi törvényeknek.

„Felelvén pedig Péter és az apostolok, mondának: Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek.” (Cselekedetek 5:29)

3 A Katolikus Egyház Katekizmusa. Az 1997-ben megjelent latin szöveg alapján készült fordítás. 2129-2132 paragrafusok. (Forrás: archiv.katolikus.hu)

Olasz nyelvű katolikus katekizmus

Az ókori Nikea helyén levő Iznik, Törökországban.

De álljunk csak meg egy pillanatra!

A második parancsolat a Károli Gáspár féle bibliafordítás szerint úgy is értelmezhető, hogy Isten csak azokat a fiakat bünteti többé-kevésbé, akikben az illető vétkek ugyancsak megtalálható, és akik Őt gyűlölik:

„... megbüntetem az atyák vétkeit a fiakban, harmad és negyedikiglen, akik engem gyűlölnék. De irgalmasságot cselekszem ezeriglen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolatimat megtartják.” (2 Mózes 20:5-6)

Tehát, csupán ha a fiú és az unoka ugyanúgy gyűlöli az Istent, mint az apa, akkor érvényes ez a kijelentés rájuk nézve is. De milyen szép az az isteni ígért, hogy ezer ízig irgalmasságot cselekszik azokkal, akik szeretik a Őt és a parancsolatait megtartják. Tehát az Isten parancsolata nemcsak tiltásból áll, hanem biztonságot is ad: megbocsátást és örök életet ígér azoknak, akik Őt szeretik, és neki engedelmeskednek.

Itt hozzá kell még tennünk, hogy semmiképpen nem érthetünk egyet azzal, aki bármely valóság képeit, szobrait, templomait rombolja, firkálja-piszkítja vagy más módon fejezi ki megvetését. Az ilyen barbár cselekedetek elítélendők.⁴

De miért is ne...?

Valaki feltehetné a kérdést: miért tiltaná meg az Isten Igéje azt, hogy bármit is kiábrázoljunk képek vagy szobrok formájában, kultikus célból azok közül, amelyek a mennyben vagy a Földön vannak?

Például, nem könnyebb-e Jézust egy szép Jézus-szobor vagy

⁴ A XVI. századi reformáció idején a kálvinizmusra áttért gyülekezetek a szobrokat, képeket, és egyéb, a katolikus hagyományokhoz tartozó kellékeket eltávolították az addig katolikus templomokból. Ugyanakkor abban az esetben az egész közösség egyetértésével történt mindez, a megértett Igei világosság alapján. A mai hülígán, minden vallást gyalázó, főleg istentelen fiatalok által végrehajtott cselekedetek nem Isten akarata szerint valók (a szerkesztő megjegyzése).

művészi feszület előtt leborulva imádni?

Keressük meg Ésás könyvének a 40. fejezetét! Most csak ki vonatosan idéznék belőle:

„Kihez hasonlítanátok az Istent; és milyen képmást alkothatnátok róla? ... Nem tudjátok és nem hallottatok róla? Nem hirdették nektek kezdettől fogva? Nem tudtok a föld teremtéséről? Ő az, aki a földkerekség fölött trónol (...)

Kihez tudtok hasonlítani? És ki lehetne hozzám hasonló? – mondja a Szent. Emeljétek fel tekinteteket és lássátok: Ki alkotta mind a csillagokat? Ő, aki elvezeti seregüket, megszámolja őket, és nevén szólítja valamennyit; hatalma és nagy ereje miatt el nem marad egy sem. (...)

Hát nem tudod és nem hallottad még, hogy örökkévaló Isten az Úr? Ő teremtette a föld határait. Nem lankad el és nem fárad el, és bölcsessége kifürkészhetetlen.” (Ésás 40:18,21-22,25-26,28).

Éppen ezért a Teremtő Istent nem a róla készített képek, szob-

**A Csíksomlyói Szűz (Mária kegyeszobor)
a Kisdeddél (készült juharfából, 1510 körül)**

rok által tudjuk megismerni, hanem egyrészt a teremtett világ szépségei, és lenyűgöző volta által (Róm 1:19-20), másrészt és tökéletesen a Bibliai kinyilatkoztatás alapján.

Minden más róla készült emberi ábrázolás csorbítja az élő Isten hatalmas dicsőségét, lealacsonyítva Őt az emberi kéz alkotásának szintjére.

Az úgynevezett szentek, más (élő vagy elhunyt) emberek, esetleg angyalok tisztelete vagy imádása pedig bűn Isten szemében:

„Ekkor monda néki Jézus: Eredj el Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak néki szolgálj.” (Máté 4:10)

„És én János vagyok az, aki ezeket hallottam és láttam: és mikor hallottam és láttam, leborulék az angyal lábai előtt, hogy őt imádjam, aki nékem ezeket megmutatta vala.

Az pedig monda nékem: Meglásd, ne tedd; mert szolgatársad

vagyok néked, és a te atyádfiainak a prófétaknak, és azoknak, akik megtartják e könyvnek beszédeit. Az Istent imádd.” (Jelenések 22:8-9)

A magyar nép véődőszentjének is nevezett Szűz Mária, Jézus földi édesanyja tiszteletéről, vagy imádatáról, vagy akár közbenjárói mi voltáról egy szó sem esik a Szentírás lapjain.

A Mária-kultusz negyedik századi, Nagy Konstantin utáni újítás, melyet a kereszténységet névlegesen felvett, de ugyanakkor az álta-

luk már megszokott, női istenségeket hiányoló, pogány gondolkodású kisázsiai görögök hoztak be.

Rejtett bálványimádás

Ennyit a kiábrázolásokról, és a teremtmények tiszteletéről.

Azonban a Bibliát megértve, rájövünk arra, hogy a bálványimádásnak számos, álcázott formája is létezik, melyek mindegyike kizárhat bennünket Isten országából. Ez a tény nagyon nagy felelősséget ró ránk.

Idézzük hát fel Pál apostol szavait:

„Nem tudjátok, hogy a gonoszok nem öröklék Isten országát? Ne ámítsátok magatokat! Sem tisztátalan, sem bálványimádó, sem házasságtörő, sem kéjenc, sem kicsapongó, sem tolvaj, sem kapzsi, sem részeges, sem átkozódó, sem rabló nem öröklí Isten országát.” (1Korintus 6:9-10, Katolikus fordítás)

A Jelenések könyvében pedig maga Jézus Krisztus szól angyala által, amelyet János apostol írt le két ezer évvel ezelőtt Patmosz szigetén:

„Én vagyok az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég, az első és az utolsó. Boldogok, akik megtartják az ő parancsolatait, hogy joguk legyen az életnek fájához és bemehessenek a kapukon a városba (a mennyei Jeruzsálembe). De kinn maradnak

A világűr galaxisainak (csillagrendszereinek) végeérhetetlensége egy felfogásunk felett álló, hatalmas, mindenható Teremtőről beszél.

a kutyák (vagyis azok, akik olyant tesznek, ami undorító Isten szemében) és a bűbajosok, és a paráznák és a gyilkosok, és a bálványimádók és mind, aki szereti és szólja a hazugságot. Én Jézus küldöttem el az én angyalomat, hogy ezekről bizonysgot tegyen néktek ..." (Jelenések 22:13-16; 21:8).

Végül pedig Pál apostol határozottan felszólít minden Krisztusban hívó embert ilyen módon:

„Ezért kedveseim, kerüljétek a bálványimádást!” (1Korintus 10:14)

Két veszélyes forma A fősvénység

A bálványimádásnak még két másik formájáról is ír a Biblia: az egyik az Isten szavával szembeni konok engedetlenség, a másik pedig a fősvénység vagy más néven a kapzsiság.

Kezdjük az utóbbival:

„Irsátok ki tehát tagjaitokból azt, ami földi: a paráznaságot, a tisztátalanságot, a bujaságot, a gonosz kívánságot és a kapzsiságot (fősvénységet), ami nem más, mint bálványimádás” (Kolossé 3:5).

Csak az utóbbit, a kapzsiságot, a fősvénységet nevezi itt az Isten Igéje bálványimádásnak, azonban a többi bűnös hajlamot is le kell győznünk Isten Lelkének erejével.

De miért bálványimádás a kapzsiság, vagy a fősvénység? Természetesen a két fogalom nem teljesen fedi egymást a magyar nyelvben, mert a kapzsi mindig több vagyont akar, a fősvény pedig körömszakadtáig meg akarja tartani azt, amije már van, sajnálva felebarátjától szinte bármit.

A XV. századi, eredetileg katolikus, majd protestánsá lett kolozsvári, Farkas utcai nagyon szép gótikus templomból teljesen hiányoznak a szobrok és szentképek.

De a mögötte lévő lelkiület ugyanaz: önzés felsőfokon.

Az önzés, a kapzsiság és a fősvénység ezek szerint nem csak szemben áll Isten szeretetével, hanem az emberi szívből teljesen kizárja azt.

Gondolkodjunk csak el: hogyan lehetne egy ilyen emberrel szépen élni? Sőt, hogyan is lehetne igazán boldog egy önzésébe láncolt férfi vagy nő? Nem arról van

szó, hogy ne lenne szükségünk a pénzre, hiszen aki dolgozik, jogosan várhatja az érte járó bért. Természetesen meg is kell élnünk belőle, családjunkkal együtt, gondosan beosztva a rendelkezésünkre álló összeget.

Nem is ezt ítéli el a Biblia, hanem a pénznek egy olyfajta, azt bálványozó szeretetét, amelyet minden rossz gyökerének nevez.

A pénz és az anyagi javak önmagukért való, mások iránti önzéssel párosuló szerelme rengeteg fájdalmat okoz.

Az Istennek mindig is ellenszegülő emberek végül halálra adták a közójuk lejött Teremtőjüket. Munkácsy Mihály *Ecce Homo* (Íme, az Ember – latinul) című, 1896-ban elkészített festménye.

„Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértetbe meg törbe és sok esztelen és káros kívánságba esnek, melyek az embereket veszedelembé és romlásba merítik.

Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme: mely után sóvárogván némelyek eltévelyedtek a hit-től, és magokat általszegeztek sok fájdalommal.

De te, óh Istennek embere, ezeket kerüld; hanem kövessed az igazságot, az istenfélelmet, a hitet, a szeretetet, a békességes tűrést, a szelídséget.” (1 Timóteus 6:9-11)

Miért? Azért mert a pénz utáni sóvárgás az Istennel való kapcsolatot helyére lép és bedugja fülünket az Ő irántunk való szeretete iránt, amelyet számtalan módon – de leginkább Fia, Jézus Krisztus golgotai áldozata által – akar a tudomásunkra hozni.

Márpedig hogy ha Isten szeretete, világossága és tanácsa nélkül élünk, annak nagy lelki (erkölcsi) és szellemi, végül pedig testi romlás lesz az eredménye, - nem beszélve arról, hogy az üdvösségünket is elveszíthetjük.

Az engedetlenség

A Biblia szerint a bálványimádás és a varázslás bűnével ér fel az Isten szavával szembeni konok ellenszegülés is. Ezt akkor jelentette ki az Úr Sámuel által, amikor elvetette Izrael királyát, Saul, az engedetlensége miatt, és helyébe Dávidot választotta.

„Sámuel pedig monda: Vajon kedvesebb-e az Úr előtt az égő- és véres áldozat, mint az Úr szava iránt való engedelmesség? Ímé, jobb az engedelmesség a véres áldozatnál és a szófogadás a kosok kövérénél! Mert, mint a varázslásnak bűne, olyan az engedetlenség; és bálványozás és bálványimádás az ellenszegülés. Mivel te megvetted az Úrnak beszédét, ő is megvetett téged, hogy ne légy király.” (1 Sám 15:22-23)

Megdöbbszentően egyenes és leleplező az Isten Igéje minden tekintetben: az Isten parancsolatával való szembeszegülés olyan, mint a varázslás, mert sokakat megtéveszt, elvarázsol, elbizonytalanít; és a bálványimádás bűné-

vel ér fel az iránta való konok engedetlenség.

Jézus így szólt a tanítványaihoz:

„Az ég és a föld elmúlnak, de az én igéim semmiképpen el nem múlnak.” (Máté 24:35).

Bálványaink sokasága

A Biblia eszmei világát megértve derül fény arra, hogy sok minden más is bálvánnyá válhat az ember életében, ami egyébként önmagában még nem lenne az.

Ez akkor történik meg, amikor az a dolog, tárgy, szokás, eszme vagy sze-

mély az életünk és gondolkodásunk középpontjába kerül. Rájövünk arra, hogy szívünk túlságosan is kötődik hozzá, és az időnk nagy részét ezzel töltjük.

Például egy önmagában hasznos autót is lehet bálványozni és a hétvégeken órákig fényesíttetni; a férfi számára lehet ez egy nő, akit bálványoz a maga számára a saját képzeletében, vagy lehet ez a munkája, a karrierje, a pénz, a saját, képzelt bölcsessége; esetleg önigazult vallásossága, vagy egy eszme, tanítás is, amihez fanatikusan ragaszkodik, habár az ellentétes Isten Igéjével; sajnos ez lehet akár egyik sportág is, vagy egy hobbi, vagy a folyamatos tévézés is, ami elvonja az időt a családtól és szereteteink szolgálatától.

Külön cikk keretében lehetne szólni arról, hogy az Istennel való élő kapcsolat hiánya miatt emberek sokasága mily függőségekben él: ilyen a társfüggőség, gyógyszerfüggőség, telefonos-, vagy szerencsejáték függőség, nem beszélve az alkoholról, dohányról, túlevésről, a különböző nemi függőségekről.

A Természetben még mindig fellelhető, gyönyörű tájak révén megismerhetjük Isten szerető jellemét, és lelki szemeinkkel megpillanthatjuk az újjáteremtett Földön ránk váró boldogságot. A Kínában levő Öt Virág Tava ősszel.

ről, vagy a helytelen zene-, az erőszak- és drogfüggőségről.

Ezek közül bármelyiknek vagy akár más ezekhez hasonlóknak a létezését mindenkinek magának kell felismernie életében, gondolkodásában, és ettől elfordulnia a szívében a jó Isten segítségét kérve, sőt akár egy hívő, lelki ember vagy ismerős támogatását is igényelve.

Valójában semmi és senki más nem foglalhatja el a Krisztussal való személyes kapcsolatunk helyét, hanem minden dolog, szó, cselekedet, anyagi érték, eszme, vagy személy kerüljön vissza a maga helyére, párhuzamosan az összes bűnös szokás elvetésével.

És végül:

Egy fontos gondolat. Ne azzal foglalkozzunk, hogy embertársunkat vizsgálgatjuk – ennek feltétlenül ítékezés lesz a vége.

Az emberek szenvedélyei, vagy függőségei mögött nagyon

komplex okok állhatnak, és minden emberi nyomorúság végső oka az Istentől való eltávolodás. Ezért legyünk rendkívül toleránsak embertársainkkal szemben, elfogadva őket úgy, amint vannak, jó példát mutatva nekik, és imádkozva értük. A legtöbb, amit a másik lélekért megtehetünk, bármennyire elesett is lenne, az a megértő, segítőkész szeretet, mely a krisztusi jellem legfőbb tartozéka.

És éppen Krisztus lesz az, Aki nek csodás közelségére rátalálva, bálványaink önmaguktól a porba hullanak, mint értéktelen semmik.

„De amelyek nékem egykor nyereségek valának, azokat a Krisztusért kárnak ítéltém.

Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem.”

Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.” (Filippi 3:7-8, 4:13)

Pongrácz Róbert
(és J.E.)

A gyergyószentmiklósi származású Pongrácz Róbert lelkész a katolikus teológiát, majd a Budapest melletti Biatorbágyon levő Sola Scriptura Teológiai Főiskolát is elvégezte. Ezen kívül öt gyerekes édesapa. Jelenleg Magyarországon él.

Függelék

Felajánló ima Szent Antalhoz

„Szent Antal, hű pártfogója mindazoknak, akik téged szeretnek és tisztelnek, te tudod, hogy szeretlek és pártfogásodba nagy bizalmat helyezek. Mivel nagy gyarlóságom mellett az élet sok veszélyén szerencsésen átver-

Páduai Szent Antal szobra a kisdied Jézussal (Cegléd)

gődni alig remélhetek: tehozzád fordulok, és kérem segítségedet. Hogy biztosan megnyerhessem Isten kegyelmét, és védelmed alatt minden rossztól, de főképp minden bűntől egész életemben megmeneküljek, megújítom a szeretetnek azt a kötelékét, amely eddig is hozzád fűzött, s a mindenható Isten színe előtt, szent őrzőangyalom jelenlétében, ünnepélyesen mindenkorra védőszentemmé és pártfogómá választalak (...)"

Himnusz Szent Antal tiszteletére

Ha kívántok nagy csodákat,
Szent Antalhoz menjtek
Ha szenvedtek bajt, aggságot –
Gyámot tőle kérjete
Soha azon ínség, tévely
Sem a vétek nem fogott,
Akit Antal szent kezével
Pajzsa alá fogadott.
Intésére a tengernek
Csillapodnak habjai,
S a kárvallott jó embernek
Megkerülnek javai.
A bilincsek szétszakadnak
A veszély is elsimul,

A csapások ellankadnak
És az áldás bőven hull. (...)

(**Forrás:** ersekseg.ro/hu –
a Gyulafehérvári Római Katolikus
Érsekség honlapja.)

A szavak nagyon szépek, és Páduai Szent Antal is bizonyára jó, hívó ember volt – de vajon nem kellene-e Szent Antal helyett Jézust írni?

A Szentírást ismerő ember tudja, hogy már maga a holtakhoz való imádkozás is teljesen hiábavaló, pogány gyakorlat, hiszen az elhunyt emberek, bármilyen szent életet is éltek azelőtt, az Ige bizonyága szerint megsemmisültek, és létezésüket csupán a feltámadást követően fogják folytatni – így hát addig semmit sem tudnak arról, ami itt történik, és nincsenek Isten közelében sem, hogy Őt dicsőíthessék, avagy Ónala közbenjárhassanak.

„... hűségedre nem a sírverembe szállók várnak! Ki él, ki él, csak az dicsőít Téged...” (Ésajás 38:18-19)

„Nem a meghaltak dicsérik az Urat, sem azok, akik alászállanak a csendességbe.” (Zsoltár 115:17)

„Mert az élők tudják, hogy meghalnak; de a halottak semmit nem tudnak (...)

Mind szeretetök, mind gyűlöletök, mind gerjedezések immár elveszett; és többé semmi részök nincs semmi dologban, amely a nap alatt történik. (...)

Valamit hatalmadban van cselekedni erőd szerint, azt cselekedjed; mert semmi cselekedet, okoskodás, tudomány és bölcsesség nincs a Seolban, ahová menendő vagy.” (Prédikátor 9:7-8,12)

„Mert nincs emlékezés Rólad a halálban, a Seolban kicsoda dicsőít Téged?” (Zsoltár 6:6)

Az **egyedüli** közbenjáró pedig Isten és emberek között **Jézus Krisztus**, aki emberré lett és életét adta értünk, hogy vérén megváltson – így hát az úgynevezett szentekhez és Máriához való imák hasztalanok, sőt Bibliaellenesek.

„Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus, Aki adta önmagát váltságul mindenekért...” (1 Timóteus 2:5-6)

Páduai Szent Antal (1195-1231), portugál származású ferencrendi szerzetes, a katolikus egyházban a szegények védőszentjének tartják. Misszionáriusként (térítőként) működött Marokkóban, majd a dél-franciaországi katharok, és valdensek között, s végül Olaszországban.

Néhány évig a Bolognai Egyetemen a teológia lektoraként dolgozott. Fiatalon, csupán 35 évesen hunyt el az észak-olaszországi Pádua (Padova) melletti Arcella kolostorában.

(J.E.)

Utam Istennel

Lőrincz Istvánnak hívnak, és el szeretném mondani nektek az életem történetét.

Életünk csodák sorozata, bár sokan ezt nem így látják. Én úgy hiszem, hogy már a születésem is egy nagy csoda volt. Hiszen ha édesanyámnak nem lett volna olyan erős a hite, én meg sem születek. Ugyanis, amikor kb. hat hónapos terhes volt velem, 1958 április tizedikén éjjel három órakor durva kezek dörömbölése hangzott fel a mikóújfalusi parókia ajtaján – lévén hogy édesapám ebben a székelyföldi községben volt református lelkipásztor.

De lépünk egy kissé vissza az időben!

Szüleim története

Édesanyám Magyarországon született, Nyíregyházán, Karászi

Ilona néven. 1942-ben végezte el a debreceni tanítóképzőt, majd kihelyezték a Szatmár melletti Avasújvárosba, mely akkor Magyarországhoz tartozott.

Édesapám, Lőrincz János szilágysági, kisdobai származású volt, azonban szüleivel már öt-éves korától Zilahra költöztek, és ott is járt iskolába. Erre az időszakra, Kádár Géza tiszteletes úrra, meg a Wesselényi Gimnázium szellemiségére mindig örömmel emlékezett vissza.

A háború ideje alatt, a kolozsvári tüdőkórházban ismerkedtek meg és szerették meg egymást. Ez megint egy csoda volt: hogy egy szép, makkegészséges lány beleszeressen egy súlyosan beteg, mozdulatlanul fekvő férfi-ba. Látva állapotát, édesanyám apám élete felől is kétségben volt, ám végül Isten felkeltette őt betegágyából, és végül a házasság mellett döntöttek.¹

¹ Habár édesapám a tüdőbetegség mellett számos egyéb kórral is küz-

Ezután édesanyám visszament, hogy a kivándorlásának hivatalos iratait rendezze, ám éppen akkor a határt lezárták és így nem kevesebb, mint hét éven át kellett várniuk egymásra.

De ez a próba csak megerősítette őket, ugyanazt élve át, mint Jákób, akinek Rákhelre ugyancsak hét esztendeig kellett várakoznia:

„Szolgálja tehát Jákób Rákhelért hét esztendeig, s csak néhány napnak tetszék az neki, annyira szereti vala őt.” (1 Mózes 29:20)

Ez idő alatt barátaik mindketőjüket megpróbálták lebeszélni e házasságról, de ők nem tágitottak, mondván: ha egymáséi nem lehetnek, akkor másé sem akarnak lenni!

Édesanyám 1956 júniusában kapta meg végre az útlevelét, ám cserében két hét alatt le kellett mondania magyar állampolgárságáról, amit sajnos soha nem kapott vissza. Az 1990-es években kétszer is kérvényezte, de Kuncze elvtárs, aki akkor belügyminiszter volt, mind a kétszer visszaírt: nem kaphatja meg a magyar állampolgárságot, mivel annak idején önként mondott le róla. Ó, dehogy

dött, az Úr mégis megtartotta őt, és 42 évnyi boldog házasságot ajándékozott szüleimnek.

Mikóújfalulát képe

A szüleim Svájcban, 1987-ben

mondott le önként – nem volt más választása!

Másrészt, már az is csoda volt, hogy ő, a dúsgazdag, ügyes gazdaembernek a leánya eljött onnan, a koldusszegény családból származó, s ráadásul súlyosan beteg édesapámhoz. Meg hát Sztálin alatt egy tanítónőnek paphoz feleségül menni önmagában is örülségnek tűnt.

De térjünk most vissza a kopogtatáshoz. Amikor álmukból felriadt szüleim kérdezték, ki az, akkor a dörömbölők elmondták, hogy a Szekuritátétól jönnek, házkutatási parancsuk van. A házkutatást el is végezték, majd édesapámat s vele együtt ezt-azt magukkal vitték, azt mondván, hogy három nap múlva hazaengedik.

A három napból végül *hat és fél év* lett. Édesanyámat már másnap elbocsátották az állásából, de előbb felajánlották neki az elválás lehetőségét, figyelmeztetve őt arra, hogy egy politikai elítéltnak a felesége nem maradhat a tanügyben.

Persze azt is hozzátették, hogy ez csupán formalitásnak tekinten-

dő. Tehát, elég lenne három sort írnia a közjegyző előtt, és ezután megtarthatná tanítónői állását, ami a biztos megélhetést jelentette volna maga és gyerekei számára. Ugyanis János bátyám ekkor már tizenegy hónapos volt,² énnekem pedig, mint mondtam, nemsokára kellett megszületnem.

Édesanyám azonban, az Úrtól erőt kapva kijelentette: ő formálisan sem hajlandó elválni, hiszen ők örök hűséget fogadtak egymásnak!

Állása megszűntével, néhány nap múlva megpróbált a munkaelosztó hivatalhoz folyamodni, de ott azonnal a „caziert”³ kérték, amiben benne volt az, hogy a férje politikai elítélt. Erre azt válaszolták, hogy emiatt még a kőbányában sem tudnák alkalmazni a

2 Ő, Isten kegyelméből, szintén ezt az áldott lelkészi szolgálatot végzi mind a mai napig.

3 *Extras din cazierul judiciar* – a bünygyi nyilvántartásnak a szóbanforgó személyt érintő levonata. Ez mutatja ki azt, hogy az illető büntetlen előéletű-e, vagy sem. Az embertelen, gonosz kommunista diktatúra alatt a politikai elítélt házastársának, gyermekének lenni is bűnnek számított (a szerkesztő megjegyzése).

nagyverő kalapács mellé (ugyanis két kőbánya volt a falu határában).

Ekkor édesanyám sírva fakadt, és ezt mondta:

– Akkor hát meg kell halnom két gyermekemmel együtt...!?

De végül hite által megerősödött, és én ennek köszönhetem a fizikai léteimet is. Hiszen ha ekkor Isten nem áll mellé, e rettenetes válságban az őt érő trauma miatt elveszíthetett volna, vagy ha valahogy meg is születek, nagy valószínűséggel fogyatékossgal élném napjaimat.

De nem így történt: végül egészségesen láttam meg a napvilágot, és jó emlékezőtehetségem révén, Isten segédelméből minden iskolámban éltanuló lettem.

Most pedig térjünk vissza a munkaelosztóhoz: édesanyám sírva ment haza, és egyik kedves szomszédasszonyának elpanaszolta a helyzetét.

Akkor ez az asszony így szólt:

– Tanító néni (ugyanis mindenki így hívta, és nem tiszteletes asszonynak), próbálja meg a kisiparosoknál, és váltson varrónői iparendélyt!

– De hát én nem tudok varrni! – mondta édesanyám – mivel engem a szüleim kezdettől fogva csak tanítottak, s így jóformán tő sem igen járt a kezemben...

– Majd megtanul! – biztatta a kedves Birike néni.

– De hát kinek varrhatnék ruhát? – kérdezte tovább édesanyám. Mire az asszony:

– Hát nekem fogja megvarrni az első ruhát, kedvesem, és azután másokat is küldeni fogok Önhöz!

Ennyi tanácsot és bátorító szót követően édesanyám be is ment Sepsiszentgyörgyre a kisiparos szövetséghez. Ott pedig, csodák csodája, nem kérték a „caziert”,

hanem egy órán belül átadták neki az iparendélyt!

Ezután a község egyik híres varrónőjéhez fordult, akinél bámulatos gyorsasággal megtanulta a mesterséget, és ekként végül az elkövetkező években szépen gondoskodni tudott rólunk.

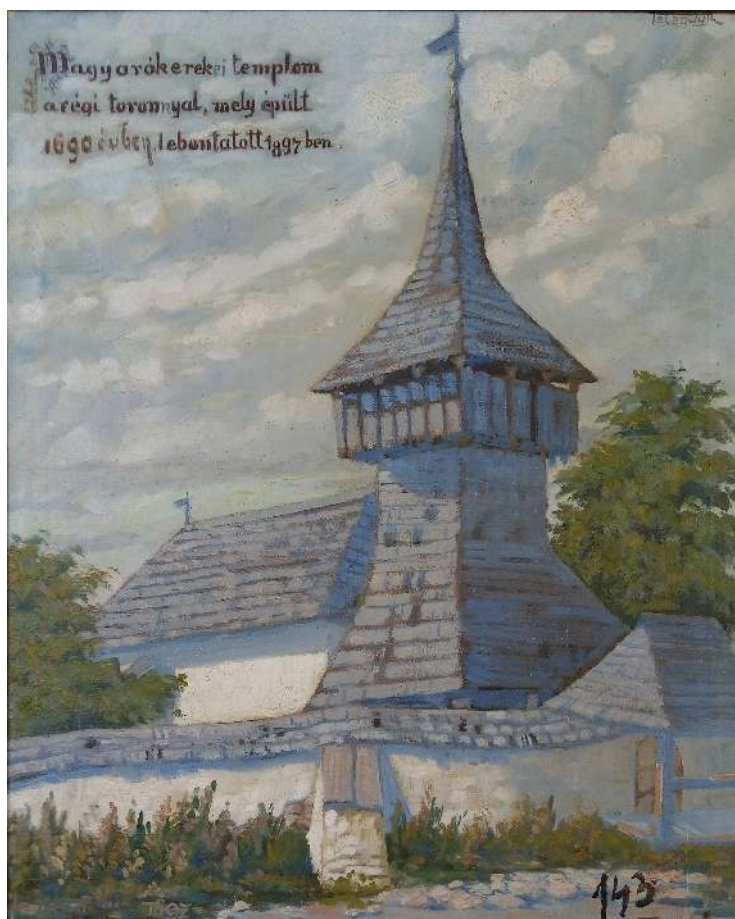
Időközben, 1958 június 12-én én is világra jöttem. Édesanyám kislányt szeretett volna helyettem, akinek az Anikó nevet szándékozott adni, de Isten döntése más volt, és pontosan egy hónap múlva, július 12-én meg is kereszteltek szűk családi körben.

Közben tovább folyt a Szekuritátén⁴ édesapám kihallgatása, az államellenes szervezkedés vádját rábizonyítandó.

De mi állt az egész dolog hátterében? Csak annyi, hogy szüleim az akkori ébredési mozgalomnak voltak a tagjai. Édesanyám Magyarországon a Betánia nevű belmissziói egyesülethez⁵ tartozott, ám édesapám, aki rokonszenvezett velük, nem.

4 Securitate – Departamentul Securității Statului: Állambiztonsági Ügyosztály. A román állam rettegett, 1948-ban a szovjetek segítségével megalapított titkosrendőrsége. A kommunista rendszer alatt az elnyomás fő eszköze volt.

5 A Betánia Egyletet Magyarországon 1903-ban alapította meg dr. Szabó Aladár teológiai professzor, míg az erdélyi részleg beindítása dr. Kecskeméthy István professzor nevéhez kötődik. Célja a református egyház belső lelki megújulása. Tagja az 1881-ben, Portlandban Francis Clark amerikai presbiteriánus lelkész által megalapított CE Világszövetségnek. A CE rövidítés a latin *Pro Christo et Ecclesia* mottóból származik, melynek jelentése: *Krisztusért és az Egyházért*. Jelenleg Erdélyben kb. hatvan református lelkész és ötszáz tag tartozik e mozgalomhoz. A magyar *betániásokat* ezért *cések*-nek is nevezik. A CE-ről részletes adatokat a <http://ce-union.ro/hu.html> internet címen találhatunk (a szerk. megj.)

Életünk húsz évének és gyermekkorom boldog színhelyének, Magyarókerékének a református templomáról készült festmény – az 1897-ben lebontott régi toronnyal.

Melyek voltak ennek az ébredési mozgalomnak a jellemzői?

Amit én főleg kiemelnék írnyukban az, hogy tagjai nagyon szerették egymást és igyekeztek minden alkalmat, például keresztelőt, esküvőt, név és születésnapokat felhasználni az egymással való találkozásra. Mindennek a

középpontjában Jézus Krisztus állott, legyen az beszélgetés, ének-lés, bizonyágtétel, vagy kölcsönös bűnvallás.

Már érződött, hogy a vallást, hitet eltörölni akaró kommunista hatalom ezt nem nézi jó szemmel, de ők semmi áron sem tudtak erről lemondani. Amikor édesapá-

A marosvásárhelyi törvényszék

A magyarókeréki református templom belseje ma

mat figyelmeztették, hogy vigyázzon, mert ha továbbra is jár az együttlétekre, akkor elviszi a Szekuritáté, merész hévvel így válaszolt:

– Inkább a Szekuritáté vigyen el, mint az ördög!

Hamarosan le is tartóztatták. A kirakatper az akkori Magyar Autonóm Tartomány székhelyén, Marosvásárhelyen zajlott le, 1958 augusztusában: édesapámat hét évre ítélték. A politikai foglyok éltek fellebbezési jogukkal, mire enyhítés helyett súlyosbították az ítéletet, s így édesapám végül tizenkét évet kapott.

A teremben levő vádlottakat először kikérdezték személyes dolgaikról, így tőle is többek között tudakolták, hogy hány gyermeke van. Ő azt válaszolta, hogy nem tudja. Az ügyész erre dühbe gurult, azt hívén, hogy édesapám viccelődik vele, ám ő megmagyarázta, hogy terhesen hagyta ott-hon feleségét és még nem kapott hírt arról, hogy azóta mi történt.

A teremből ekkor édesanyám hangja hallatszott:

– János, két fiad van!

Az ítélet kihirdetését követően a bíró egy tizenöt perces beszélgetést engedélyezett kettejük között. Ekkor édesapám ölébe vett, és megcsókolta homlokomat – hogy utána hat és fél évig többé ne lásson minket...

Én meg János azokban az években minden férfit édesapának tekintettünk, sokszor ekként szólítva egyiket-másikat. Gyerekként nemigen tudtam felfogni, hogy mi az a börtön, de édesanyánkkal minden egyes nap imádkoztunk apánk szabadulásáért.

Itt szeretnék megemlíteni egy csodálatos imameghallgatást: amikor édesapám bekerült a börtönbe, különös gondolata támadt: azért imádkozott, hogy oda, a marosvásárhelyi börtönbe, ahova az evangélium miatt zárták be, majd valamelyik gyermeke jöhessen be – az evangélium szolgájaként! Milyen lehetetlen kérésnek tűnhetett ez akkor, amikor a kommunizmus uralmának belátható időn belüli végéről legtöbben szinte reménykedni sem mertek...

Mégis, ez a kérés harminchét év múlva, 1995-ben pontosan beteljesedett, amikor is itt, Marosvásárhelyen börtönlelkész lettem – és azóta is rendszeresen szolgálok.

A hatvanas évek elején Románia óvatosan nyitni próbált a nyugati világ fele, és szerette volna felvenni a diplomáciai kapcsolatokat az Egyesült Államokkal is. Azonban az amerikai vezetés erre csak úgy volt hajlandó, ha nálunk minden politikai fogoly amnesztiában részesül. A bukaresti kormány ebbe belement, és a fogvatartó gépezet csikorogva nyíltni kezdett.

Még ma is emlékszem rá, hogy 1964 augusztusának elején éppen Zilahon voltunk édesanyámmal az apai nagyszülőknél, amikor is megjelent előttünk egy kopaszra nyírt, már negyvenes éveie elején járó férfi, azt kérdezve tőlünk, gyerekektől:

– No, melyik a János, és melyik az István? – ugyanis én már túlhaladtam növésben a bátyámat...

Gyermekeveim, iskoláim

Ezután történt édesapámnak a kalotaszegi Magyarókerékére való kihelyezése, e havasalji kis faluba, ahol húsz csodálatos esztendő tölthettünk el. Odaérkezésünkkor a parókia rettenetes állapotban volt, így hát újat kellett építeni, amit a 170-180 lelkes gyülekezet fel is vállalt és meg is valósított 1966-ban.

Nagyon szép gyermekkorunk volt: egy óriási kertben nőtünk fel, ahol sok volt a dolog, de ugyanígy a szépség is. Megtanultunk, mit jelent a kemény munka, és annak becsülete. Volt egy nagyszerű tanító bácsink is György György személyében, aki nagyon szigorú lévén, pontosság-

ra, becsületességre tanított minket. Isten áldja meg emlékét!

Mivel Magyarókerékén csak elemi iskola volt, Kalotaszentkirályon folytattuk tanulmányainkat, ahol ugyancsak kiváló tanáraink voltak: Czégeni Árpád és felesége, Bodrogi György és felesége, Vincze tanár úr, Demeter György igazgató és mások, kik közül a legtöbben sajnos már nem élnek.

Habár a két falu nem esik messze egymástól, a közlekedési viszonyok akkor különbözőek voltak, és így nekünk, tanulóknak, a téli hónapokra internátusba kellett költöznünk.

Ez már az otthonihoz képest kemény világ volt: itt az ökljog uralkodott. Mindennaposak voltak a verekedések, sok bűn, szennyes beszéd és cselekedet szomorította meg a mindeneket látó Krisztus Urunk arcát. Az én életembe is bekerültek itt olyan bűnök, melyeket később Isten ke-

gyelméből megbánhattam, Jézus vére alá vive őket. Másrészt sokat is tanulhattam, főleg az alázat területén.

Találkozásom Krisztussal

A középiskolai tanulmányaimat a bánffyahunyadi elméleti liceumban végezhettem el 1973-77 között. Erre az időszakra esik megtérésem története is.

Magyarországon voltunk egy ifjúsági konferencián, amikor tizenéves fejjel, először bántam meg bűneimet, majd döntöttem Jézus Krisztus mellett. Ez sajnos nem jelentette azt, hogy életemben ezután már nem volt több bukás, de azt igen, hogy életem egy új irányt vett.

Ekkor erősödött meg bennem az elhatározás, hogy testvéremhez hasonlóan én is a kolozsvári Teológiára felvételizzem, ahova érettségi után sikerült is bejutnom. De a tanulmányok elkezdése előtt még át kellett esnem a katonai szolgálaton, ami, habár nem volt könnyű, de megtanított sok mindenre, mindenek előtt engedelmességre – még értelmetlen parancs esetén is.

Egyetemi éveim

A Teológia öt évére úgy emlékezem, mint életem legszebb, illetve leggondtalanabb éveire. Nagyon szerettem a teológiai tudományokat, semmilyen gondom nem volt a tanulással, és az Úr is megsegített: soha egy vizsgám sem maradt el.

Volt egy nagyszerű közösségünk, amelyhez más egyetemeken tanuló diákok is csatlakoztak. Ezekkel hol a Tóközben, hol pedig a Pacsirta utcában, Szilágyi

Andriskáéknál⁶ gyűltünk össze beszélgetni, imádkozni, énekelni. Ezt persze a Szeku nem nézte jó szemmel. Volt is egy maratoni ki-

Érettségi képem (1977)

hallgatásom, amikor fenyegettek, próbálva megfélemlíteni.

A teológiai évek egyik nagy ajándéka volt az, hogy harmadéves koromban eljuthattam Nagyszébenbe, az ottani evangélikus-lutheránus német nyelvű teológiára. Ez egy csodálatos időszak volt, és mivel a püspök úr úgy döntött, hogy ezt az évet Kolozsváron amúgy is meg kell ismételni, a tanulással nem erőltettem meg magam, azonban a német nyelvet tökéletesen elsajátíthattam – ami később, tizenkét év múlva nagyszerű segítséggé lett a holland nyelv tanulásában.

Az 1989-es változást követően, e két germán nyelv révén, főleg

⁶ Szilágyi András mozgássérült, tolokocsihoz kötött testvérünk, látva nehéz helyzetét, még egészen fiatalon elhatározta, hogy megvált életétől. E rettenetes döntésében akadályozta meg Isten a református egyház egyik hűséges igehirdetője révén, aki által András átadta életét az Úrnak, és ezzel egyidőben ő és édesanyja felajánlották házukat is Öneki. A kommunista elnyomás utolsó, sötét éveiben az Ige körül összegyűlni, és imádkozni vágyó református fiatalok menedékhelye lett ezen otthon. Jelenleg Szilágyi András Magyarországon él.

Kalotaszentkirályon, 1972-ben (balról jobbra): én, Demeter Lajos, és néhai Máté György

Bátyámmal ugyanazon a napon, 1983 aug. 21-én esküdtünk Mezőpanitban. Feleségem, Erzsébet, és az ő neje, Hajnal (a fénykép bal oldalán), első unokatestvérek.

Hollandiában rengeteg barátot nyerhettem. Másrészt, a holland és német nyelvű irodalom által sokkal eredményesebben készülhettem a szolgálatokra is. Mind a mai napig igyekszem a német és holland teológiai irodalom legjavát felhasználni prédikációk, előadások, könyvek megszerkesztésében, írásában.

Házasságom, és szolgálatom kezdete

A Teológia elvégzése után megnősültem, feleségül vettem a mezőpaniti ifjúság egyik meghatározó személyét, Nagy Erzsébetet, akivel immár harminchat éve szolgáljuk az Urat.

1983-ban a Marosvásárhely-Alsóvárosi gyülekezetbe kerültem, mint segédlelkész, majd ugyanez a gyülekezet tíz év múltán visszahívott, úgy hogy már több mint huszonöt éve szolgálom e helyen.

Bustya Dezső áldott emlékeztű lelkipásztor mellett sokat tanulhattam, tapasztalatokat szereztem. Itt született meg első gyer-

mekünk, Ágoston, aki az Úrtól szintén lelkipásztori elhívást nyert, s most Kézdimartonfalván szolgálja Istenét s népét.

Türebén

Segédlelkézi szolgálatomat követően visszakerültem Kalotaszegre, a türei gyülekezetbe, ahol nyolc és fél éven át munkálkodhattam. Ez is egy nagyon szép időszak volt, és itt született meg további három gyermekünk: Beáta 1987-ben, Mária 1988-ban, és Péter 1991-ben.

Nem volt könnyű az itteni szolgálat kezdete, hisz a parókia romos állapotban volt, meg kellett javítani, ami nem volt kis dolog. Nem volt rá engedély, és a nyolcvanas évek hiánygazdaságában nem lehetett hivatalos úton építőanyagokhoz jutni. De a gyülekezet csodálatosan a feladat mellé állt, és önkéntes munkával néhány hónap alatt teljesen felújítottuk a több mint száz éves, szép parókiát.

A mai napig nagy szeretettel emlékezek vissza főleg azokra,

akik ebben oroszlánrészt vállaltak: Gergely András gondnokra, Gergely János és István testvérpárra, az építkezést vezető mesterekre, és a többiekre, úgymint: Nyilas István, Bálint István Babuci, Bálint István és János testvérpár, Bálint István Muri, Gergely János Kapa Temetői, Gergely István Balla, Décsé Ferenc, Gál András, Horváth György, és Deritei János kőművesekre – de lehet hogy némelyeket ki is felejtettem a sorból.

Ez úton emlékezünk László Ferenc kántorra is, meg a sok szerető és segítő szívű egyháztagra, akik ebben a hatalmas munkában részt vettek.

Voltak olyan mesterek, akik 17-18 napot is dolgoztak önkéntesen, minden ellenszolgáltatás nélkül. Akik pedig pénzt fogadtak el, azok is csak jelképes összeget. Még ezenkívül sok építkezési munkát végeztünk, felújítottuk a melléképületeket, a bejárathoz pedig székelykaput készítettünk: Papp Ferenc áldott emlékeztű, nyikómalomfalvi tanító úr és fiai munkáját dicséri, míg fennáll.

Az Úr áldja meg mindazokat, akik még élnek, és emléküket, hátramaradt családjukat az elhunytaknak.

A rendszerváltás, és a külföldi kapcsolatok

Közben eljött a nagy változás is, 1989 decemberében. Ez új lehetőségeket nyitott, főleg a külföldi testvérekkel való kapcsolat-tartásban. Felejthetetlenek voltak az első segélyszállítmányok: már karácsony harmadnapján megérkezett Magyarországról az első szállítmány, majd 1990 január elején, az akkori ínséges időkben befutott az első hollandiai segély is. Hermann Hekman barátom hozta, akit már segédlelkész koromtól ismertem, és aki a kom-

A türei hívekkel, 1991-ben

munizmus ideje alatt is többször meglátogatott. Hosszú másodperceken át tartottuk átölelve egymást és így szóltunk:

– Végre az első találkozásunk a szabadságban!

1990 szeptemberében életünkben először juthattunk el Nyugatra, ami addig szinte hihetetlennek tűnt. Három hetet tölthettünk el Hollandiában, és egyet Németországban. Sírva léptem át autónkkal Helmstedtnél azt a határt, amely valamikor elválasztotta Kelet- és Nyugat-Németországot.

Itthon is minden lendületre kapott: 1992 tavaszán egy holland munkacsoport felújította belülről a templomunkat, és új padokkal cseréltük ki a régieket. Közben Magyarországon is testvérgyülekezetre találtunk: a váli gyülekezetéről van szó, melynek akkor Zila Péter volt a lelkipásztora.

1991 végén Hollandiában is testvérgyülekezetre találtunk: Maarssen, egy Utrecht melletti gyülekezet lépett velünk szoros kapcsolatra, mely mind a mai napig működik.

Életünk egyik legnagyobb ajándéka a hollandiai tanulmányút volt, melyre éppen az előbb említett Maarssen-i gyülekezet jóvoltából családom is elkísérhetett. Ebben a gyülekezetben lakva megismerhettem ennek az országnak, népnek az életét, a holland református egyház sokszínűségét is. Nagy szeretettel vettek körül a nyolc ott töltött hónap alatt, ahol az Utrecht-i Teológián tanuló elsajátíthattam a holland nyelvet, miközben az ottani gyülekezetekben is szolgáltam.

Aranyosegerbegy

Visszatérve a hollandiai tanulmányútról, már várt az aranyosegerbegyi gyülekezet meghívása. Nehéz döntés volt, hisz Türebén nagyon szerettek, de az Úr mégis arra indított, fogadjuk el. Elárulom, hogy ebben emberi szempontok is közrejátszottak, mint pl. a gyermekek taníttatása.

Végül nehéz szívvel hagytuk ott Kalotaszeget 1993 júliusának végén, mivel, ahogy mondani szoktam, szívemnek egy nagy darabja örökre ott maradt. Ezért oly jó időnként visszatérni, találkozni a volt hívekkel, feleleveníteni a régi szép idők emlékeit...!

1993 augusztus elsejével kezdtük meg az aranyosegerbegyi szolgálatot. Nem volt

Hollandiában

Az aranyosegerbegyi református templom

könnyű a váltás, hisz egy egészen más vidék, mentalitás, egy négyszer nagyobb gyülekezet várt ott. Azt mondhatom el, hogy Isten a szolgálatom által nagy lelki ébredést adott, megtelt a templom, több mint százán jártak bibliaórára, alig győztük hordani a Bibliákat, áhítatos könyveket.

A bő két év alatt, amit ott töltöttünk, felépült a hatalmas gyülekezeti központ, aminek érkezésünkkor még csak az alapja volt meg. Ebben anyagilag hathatós segítséget nyújtott a hollandiai, Putten-i testvérgyülekezet, akikkel szintén szoros lelki kapcsolat alakult ki, amely máig sem szűnt meg.

A Marosvásárhely-Alsóvárosi templomunk belseje

Utolsó gyülekezetem

1995 nyarán megérkezett a Marosvásárhely-Alsóvárosi gyülekezet hívása, újból csak nehéz döntés elé állítva minket. Végül hisszük, Isten akarata szerint döntöttünk, és 1995 november elsejétől elkezdődött az itteni szolgálat, mely mind a mai napig tart. Nem volt könnyű, hisz egy nagy gyülekezet várt ránk, amelyben akkor több mint 4000 lélek volt, s egy híres előd után jöttem, aki magasra állította a mércét.

Az első három év nehézségei közé tartozott az is, hogy a presbitérium nem volt egységes a meghívásomat illetően – tulajdonképpen egyetlen szavazat döntött, és ez évekig éreztette hatását. Habár végül a legtöbben elfogadtak, ketten közülük továbbra is nagyon sokat bántottak, úgyhogy egy adott ponton már-már azt fontolgattam, hogy elmegyek innen. De Isten könnyörült rajtam és végül maradtam.

Nagyon lassan ment a nagy létszámú gyülekezet tagjainak megismerése: az első években fogalmam sem volt arról, hogy ki az, akit temetek, kit esketek, kinek a gyermekét keresztelek. Nagyon nehéz volt megszokni a személytelenséget is, hisz falusi gyülekezeteimben mindenkit ismertem – például Türebén még a tagok háziállatainak a nevét is tudtam!

Másrészt itt volt az, hogy nagyon sokaknak hirdethettem Isten szavát. Rengeteg embert el tudtam érni az evangélium üzenetével például az eddigi több, mint 1150 temetés által is, olyanokat, akiknek szívéhez talán másképp nem szólhattam volna. Erőmhöz, időmhöz képest igyekeztem látogatni a családokat, hívogattam őket megtérésre, a gyülekezeti alkalmak látogatására.

Sok szép igehirdetési sorozatot tarthattam – ilyenek voltak az Áb-

rahámról, Pál apostol életéről szólnak. A pusztai vándorlást felölelő hosszú lélegzetű sorozat 90 igehirdetésből állt és négy és fél éven át tartott. Most a János evangéliumát prédikálom végig, talán ez lesz az utolsó nagy sorozatom.

Irodalmi munkásság

Szolgálatom kedves része az is, hogy rengeteget írok, közel 30 éve írom az *Üzenetben*, egyházkerületünk központi lapjában az áhítatosokat. Közel 3000 oldalnyi anyagot küldtem be. Az első, sorozataimból összeállított könyvem, az *Istenel kezdeni*, három év alatt 5200 példányban kelt el, míg a másik, *Barangolások bibliai tájakon* 2000 példányban. Közben Magyarországon is megjelent három füzet-szerű könyvem az Ébredés Alapítvány kiadásában Pécelen. Az öt könyv összesen több mint 10.000 eladott példányát Isten egyik legkedvesebb ajándékának tartok, hisz általuk sokan épülhettek belőlük – olyanok is, akik engem személyesen nem ismernek.

Börtönmisszió

Külön színfoltja volt a szolgálatomnak börtönben végzett munka. Erről rengeteget tudnék mesélni, hisz 24 év óta rendszeresen bejárok a marosvásárhelyi börtönbe. Ugyanakkor, mivel egy holland, börtönmissziót végző alapítványnál tolmácsként is segídek, egy-két kivételtől eltekintve, Románia szinte minden börtönébe eljuthattam.

Mindeme misszió célja az, hogy még a börtönben levők is megtérjenek, és megváltozzon az életük. Hogy az én szolgálatom hány embert vezethetett megtérésre, megjobbulásra, nem tudom, és nem is kell tudnom, de szeretnék amennyiben találkozni minél többel a börtönök lakói közül.

Családommal ez év októberében (balról jobbra): Mária lányom, kedves feleségem, Erzsébet, gyermekeim, Beáta és Péter,

Kedves Kalotaszegiek!

Aktív szolgálatom lassan a vége felé közeledik, hisz már csak szűk négy évem maradt hátra a nyugdíjig. Hálát adok Istennek azért, hogy mindenhez erőt s kegyelmet adott. Visszatekintek életemre: volt benne magasság és mélység, bűn és kegyelem, voltak bukások is, de ezekből kiemelt az Úr, megbocsátván bűneimet. Ezeket mindig igyekeztem alázattal megvallani Istennek, de ha kellett emberek előtt is, bocsánatot is kérve tőlük.

A jövő ismeretlen előttünk. Ám jó lenne még élni és szolgálni. Magánéletemet illetően szeretném, ha unokáink születhetnének, hogy azokat is taníthassuk, szerethessük. A szolgálat terén kérem Istent, tartson meg még néhány évig, és ha megérem a nyugdíjas éveket, folytathassam az Ő általa rám bízott munkát.

Tudom, hogy múlt, jelen és jövő, az enyém és a tietek, ott van Isten kegyelmes kezében. Üdvösségünk azonban, melyet Ő annyira áhít, a mi válaszunktól függ. Bízunk rá ezért magunkat teljesen az Ő irgalmára és Szent-

és elsőszülött fiam, Ágoston, aki lelkész Kézdimartonfalván.

lelke vezetésére. Övé legyen minden dicsőség, mindörökké. Ámen.

Édesanyám két kedvenc Ige-versével búcsúzom most tőletek:

„... mert tudom, kinek hittem, és bizonyos vagyok benne, hogy ő az én nála letett kincsemet meg tudja őrizni ama napra.” (2 Timóteus 1:12)

„... az Istenét ismerő nép felbátorodik és cselekszik.” (Dániel 11:32)

Szeretettel: **Lőrincz István**,
lelkipásztor,
Marosvásárhely-Alsóváros

Kalotaszegi mese

Minden javára válik az Istent szeretőknek

Volt egyszer hol nem volt, messze, ahol a kenguruk élnek, a távoli Ausztráliában, egy tanya, és azon élt egy ember. Nem volt neki sok vagyona – hisz földje rossz, vize meg kevés volt –, ám volt egy szép fehér lova. De ez annyira szép volt, hogy még a tehetősebb farmerek is megirigyelték és időnként jókora összegeket kínáltak fel érte. De az ember nem adta.

Az ausztrál nyár egyre forróbbá vált, s minden tenyérszi föld és száraz fűcsomó az életadó eső után áhítozott – de hiába. Egy nap, amikor a mén a ház közelében legelészett, egyszer csak felemelte a fejét, nagyot nyihogott, s mit látott-hallott, mit nem, de úgy eliramodott, hogy a gazdája csak az utána maradt porfelhőt bámulhatta.

Mikor a szomszédok ezt meghallották, összeverődtek:

– Ejnye, te Bill, hányszor kérték tőled azt a lovat. Na most látod, hogyan jártál?

De az ember ezt felelte:

– A nagyapám, aki templomos ember volt, mindég mondogatta: „Bill, kisfiam, sose feledd: minden javára válik annak, aki Istent szereti.” Én ezt azután jól eszembe véstem, s valóban, bármi baj ért, a végén Isten mindig valami jót hozott ki belőle – így vagy úgy.

A szomszédok közül többen elgondolkodtak, míg végül egyikük, Harry ezt mondta:

– Derék fickó vagy te Bill, de ha annyira bízol Istenben, akkor miért nem adott neked jobb földet és több vizet a kiszáradó kútjaidba? Úgy látom, nálad inkább csak a por terem! S lám, most még a lovad is elúszott!

Nagy nevetés támadt, majd szétoszlottak, ki-ki a maga dolgára.

Eltelt néhány hét. A száraz föld tovább repedezett, s valahányszor egy-egy szellő felkavarta a levegőt, porfelhő emelkedett a magasba. A déli órában, miköz-

ben felesége, Hanna az ebéddel foglalatzkodott, Bill éppen a verandán szunyókált. Egyszerre csak erőteljes dobogásra ébredt: Sammy, az elveszett mén vágta-totta be a karámba, de nem egyedül ám: kb. 15-20 erős vadló követte!

– Hú, a nemjóját...! – vakarták a fejüket másnap a hírre összeverődött szomszédok, s közben a palánkra kapaszkodva figyelték, amint Willie, Bill legidősebb fia sorban betöri a lovakat.

– Te aztán szerencsés fickó vagy, Bill! Mit is kezdesz ezekkel a szép lovakkal? – kérdezte John, a legközelebb lakó szomszéd.

– Talán most már eladnék egyet-kettőt, ha valakit érdekelne... – válaszolta Bill, s a fiára kacintott, aki izzadtan, de boldogan vezetett be az istállóba egy hamar megszelídült, foltos, fiatal kancát. Mindketten nevettek.

– Mondtam már nektek: minden javára válik az Istent szeretőknek! – mosolygott Bill a homloukat ráncoló szomszédokra.

Teltek-múltak a napok, és a kis ménesnek lassan minden lova betört, két-három kivételével.

Egy nap Willie így szólt:

– Ideje már a Dixie-t is becsültre tanítani. Hozzátok ki! – szólta Jimmy-nek és Max-nek, a két kisöccsének, s azok már kétfelől húzva hozták is a ficánkoló lovat.

– Hagyd már. Látom a tekintetén, hogy ezzel nem boldogulsz. Volt régebben is egy ilyenfajta lovunk, de ahhoz közelíteni sem lehetett, ha nyeret látott a kezében! – mondta az apja.

De Willie nem tárgított. Valahogy rápattant

Vadlovak közép Ausztráliában

a hátára, s erre a ló veszettül szökdelni és hánykolódni kezdett. Végül a fiú nem bírva tovább, lezuhant, de oly szerencsétlenül, hogy a bal lába nagy reccsenéssel alá tört, s végül alig tudták felszedni a porból, Dixie röpködő patái alól.

Estére begyűltek a szomszédok az udvarba. A közeli kisvárosból kihívott orvos éppen akkor jött ki a betegtől:

– Nagyon rosszul esett. Valami belső vérzése is lehet. A térde, a sípcsontja és a bokája is eltört. Begipszeltem, maradjon ágyban. Itt hektekről, sőt hónapokról is szó lehet.

Miután Dr. Thompson lovas-kocsija tovatűnt, a szomszédok is megszólaltak:

– Gondoltuk mi, hogy nem lesz jó vége. Lám, csak bajt hoztak rád ezek a lovak! Willie volt a legjobb segítséged a farmon. Most hogyan fogsz boldogulni nélküle?

– Mondtam már nektek: nagyapám, aki...

– ...templomos ember volt, mondogatta: Minden javára válik az Istent szeretőnek...! – folytatták kórusban, de az esetre való tekintettel tisztelettudóbb hangon Harry és társai, majd hazafele indultak.

– Nos, ebből nemigen hiszem hogy valami jó fog kisülni az amúgy derék Bill-nek... no meg a szegény Willie-nek... dörmögte fejét csóválva John.

Eltelt a forró nyár. Willie lassan felépült, és végül két mankón járni kezdett. Dr. Thompson újból megvizsgálta:

– A csontok elég jól összeforrtak, de sajnos mindig bicegni fog. Ám örüljenek, hogy rosszabb nem történt. Lovat jó ideig nem ülhet... avagy...

– Talán soha? – sötétedett el Willie tekintete.

1914-et írtak. Európa felől egyre felkavaróbb hírek jöttek. Majd mindenhol kihirdették:

– Háborúba szálltunk!

Ausztráliában, mint brit koronagyarmaton, ugyancsak folyt a lázas készülődés.

A farmokat egy nap sorozótisztek járták végig, kész listával a kezükben: majd minden fiatalembert felolvasztak.

– Az ausztrál lovas-ezredekhez kellene.¹ A Közel-Keletre viszik őket, Palesztinába meg Egyiptomba, a törökökkel harcolni a gyarmati területekért! – tudódott ki nem sokára.

Az anyák, lánytestvérek sírtak-ríttak a városka vonatállomásán, miközben a napbaránított, izmos fiúk, nemezkalapos, szürkészöld egyenruhában, a tehervagonokhoz vezették lovaikat.

Az ugyancsak könnyes szemű apák is ott álltak. Bill mellett ott volt Willie is a mankóján, s szomorúan intgetett barátainak, miközben a gőzmozdony lassan a messze kikötő, Sydney fele vontatta kígyózó terhét.

– Félek, hogy sokan nem fogjuk viszontlátni fiainkat... – a szavak alig akaróztak kijönni John szomszéd ajkán.

– De Willie-t... nem kell fél-

¹ Australian Light Horses – ausztrál könnyűlovas zászlóaljak.

Vadló betörése

Frontra induló, első világháborús ausztrál könnyűlovasok

tened – tette hozzá rekedten a máskor oly hangos, viccelődő Harry.

– Mondtam már nektek – szólt meg ekkor Bill – minden javára válik azoknak...

– ... akik Istent szeretik... folytatták halkán, de most már hittel a szomszédok.

A háború hosszú ideig elhúzódtott, és sok szülő könnye áztatta az időről-időre érkező gyászleveleket.²

De alkonyat táján Bill és Hanna verandáján szokássá lett összegyűlni, és tovatekinteni a távolba, ahol valahol sok-sok ezer mérföldre, messze napnyugaton, a kegyetlen, értelmetlen harcok dúltak. Majd lassan felhangzott, egyre több szívből az ének szava:

*Közelb, hozzád Uram,
Mind közelebb,
Habár keresztteher
Nyom engemet.
Mégis ez éneke:
Közelb, ó Istenem,
Közelb hozzád Uram
Mind közelebb...*³

S ezután megnyílt a Régi Könyv, és a környék gyászolói vigaszt,

2 Az első világháború során, a nem egészen öt milliós lakosú Ausztráliából 416 ezer férfit soroztak be. Ezek közül 62 ezer elesett, és 156 ezer megsebesült, vagy fogságba került. Az ausztrál és új-zélandi (ANZAC – *Australian and New Zealand Army Corps*) csapatok főleg a nyugat-európai fronton és a Közel-Keleten kerültek bevetésre.

3 *Nearer My God To Thee...* – szerzője Sarah Flower Adams, 1841

a még élő fiaikért rettegő, aggódó családtagok pedig reményt nyertek, miközben mindannyian imádkozó szívvel kapaszkodtak a sokszor oly érthetetlen ígéletbe:

„Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van, mint akik az Ő végzése szerint hivatalosak.” (Róma 8:28)

(J.E.)

Függelék

A Róma 8:28 igaz voltát talán már sokan közülünk tapasztalták. Következzék hát az alábbiakban Szabó Attila lelkész bizonyágtétele:

– Sokszor gyorsan és elhamarkodottan mondunk ítéletet helyzetek, emberek fölött, pedig bölcsebb dolog lenne várni egy kicsit, Istenünk vezetését, tanácsát kérni. Megtanultam én is az életem tapasztalataiból, hogy különösen nehéz helyzetekben meg kell állnom és Istent keresnem.

A közelmúltban történt, hogy feleségem, Zsuzsa elutazott két napra. Amint vasárnap reggel lementem a garázsba, hogy megindítsam az autót – se kép, se hang. Meg sem moccant az indítómotor, és semmilyen kijelzést nem mutatott a műszerfal. Megnéz-

tem, hogy nem hagytam-e égve a lámpát, az indexet, a rádiót stb., de nem, minden rendben volt.

Tudtam, hogy mit kell tennem. Azonnal imára kulcsoltam a kezem és Istenünk vezetését és segítségét kértem. Az Ő kezébe tettem le a problémát. Mivel már sokszor kerültem hasonló helyzetbe, tudtam, hogy most kellemetlen tortúra következik: megkérni valakit, hogy segítsen kábelrel beindítani a motort. Két szomszéd, külön-külön is próbált segíteni, de nem jutottunk eredményre.

Autószerelő hittestvéremnek szóltam, aki éppen esküvőre készülődött, de ennek ellenére kb. fél óra múlva jött és segített. De nem volt egyszerű menet. Kiderült, hogy rossz a kábelem. Majd miután beindította a sajátjával, próbaútra mentem, ahol ismét lefulladt a motor. Így újra meg kellett kérnem valakit az utcán, hogy segítsen... és így tovább.

Nem akarom tovább részletezni, másfél, két óra kínlódás után derült ki, hogy mi is volt a hiba. Az akkumulátor sarujáról nem ment át az áram a csatlakozóra, csak ezt a csavart kellett meghúzni és minden rendbe lett. De miért is írom mindezt le?

Azért mert aznap este a távolban lévő feleségem nehéz helyzetbe került, segítségre volt szüksége, és nekem este, sötétben azonnal indulnom kellett egy kb. száz kilométeres útra, hogy segítsek neki. Ha akkor megyek le a garázsba az autót beindítani, nem tudtam volna elindulni, mert este már szinte lehetetlen lett volna

Jókai Mór Emlékház, Balatonfüred

megoldani a javíttatást. Istenünk előre tudta, hogy nekem reggel kell ezt a tortúrát végigcsinálnom, hogy este el tudjak utazni feleségemhez.

Hasonló helyzetekbe kerülhetsz te is. A fenti két történet legyen számodra is tanulság, hogy

ne hamarkodd el az ítéletet. A nehézségben keresd azonnal Istent, Aki ott van, segít, előre tud mindent, és látja a megoldást is. Csak el kell venni Tőle a szabadságot. Ez a hit és Istenbe vetett bizalom átemel a próbák és bajok felett!

És ne feledd: „... azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van...”

Szabó Attila, lelkész,
Balatonfüred

sz.attila.zsuzsa@gmail.com

Ifi-sarok

A csúzli

„Bizony, bizony mondom nektek, hogy mindaz, aki bűnt cselekszik, rabszolgája a bűnnek... Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valószínűleg szabadok lesztek.” (János 8:34, 36)

A nyári vakációját töltötte falun, a nagyszülőknél a kis Karcsi, és két évvel idősebb nővére, Eszter. Milyen szép, és mennyire más volt itt minden – a város forrágához képest!

Igen, a házimunkákat is el kellett végezni, de ott volt az erdő, a patak, a rétek, meg persze a jó barátok, barátnők... és persze, az őket annyira szerető nagypapa meg nagymama.

Telt-múlt az idő, s egyszer Karcsi honnan-honnan nem, de szerzett egy csúzlit. Ki is ment vele az erdőbe, jó nagy marék kővel a zsebében, célba lövést gyakorolni.

Lőtt a fatörzsekre, meg nagyobb, kiálló kövekre. Néha talált, néha nem. Lőtt az erdei madarak után is, de szerencsére nem sok sikerrel, s a madárcák megmenekültek.

Ebédidőt jelzett a gyomra, így hát hazafele indult. De még lapult néhány szép gömbölyű kő a zsebében.

Ekkor feltűnt a házuk, és az udvaruk közepén, a kis mesterséges

úsztatóban meglátta a nagymama kedvenc kacsáit.

Mi jutott hát eszébe: fogta a csúzlit, követ illesztett bele, célzott, és közéjük lőtt. „Úgysem találom el őket!” – gondolta.

Csak hogy, a legnagyobb meglepetésére az egyik szerencsétlen kacsát telibe, fejen találta, miközben a többi hápogva felröppent. De annyira, hogy az áldozat abban a pillanatban eldőlt. Odament, kihálászta, rázogatta: „Talán csak elszédült!” – ám a derék szárnyas már befejezte földi pályafutását.

Karcsi lopva körülnézett, és mivel senkit sem látott, a döglött kacsát a farakás mögé rejtette.

Ezután éppen a finom illatokat árasztó konyha felé somfordált, amikor is megpillantotta a nővérét, Esztert: a szoba ablakából mereven, sokatmondóan bámult rá. Ekkor Karcsi rádöbben, hogy a testvére mindent látott!

Ebéd után a nagymama Eszterhez fordult:

– Elmosogatnál-e, drágám?

Eszter válasza már készen volt:

– Szívesen tenném, de ma Karcsi mosogat, mert felajánlotta...

Kárörvendő pillantást vetett a fiúra, majd eltűnt a szobájában.

Nem volt mit tenni, a fiú szépen elmosogatott.

Nem sok időre rá a nagytata vidám hangja hallatszott:

– Nos gyerekek, ki jön ma velem halászni? Pisztrángra megyünk, az erdei patakhoz!

De nagymama is megszólalt:

– Kérlek, Jenő, ne vidd el mind a két gyereket, mert nem tudom befejezni a téli befőzést. Szükségem van a konyhán segítségre!

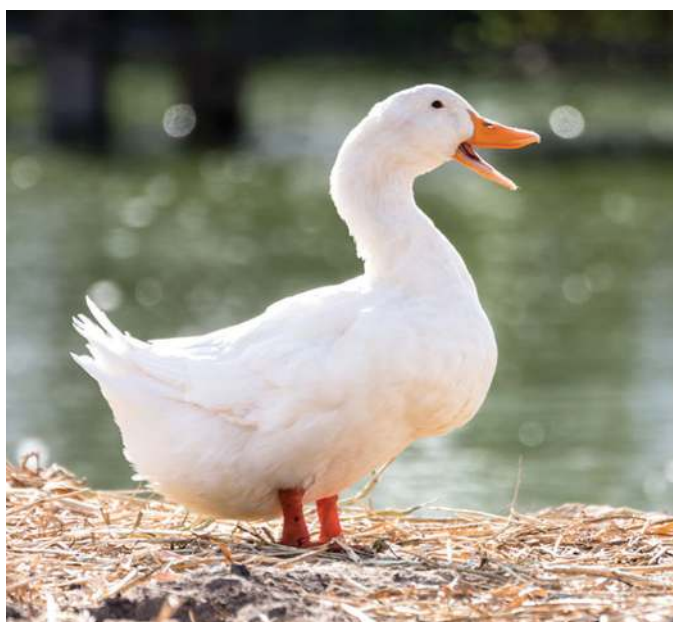
Mire Eszti így felelt:

– Már megbeszéltük Karcsival, hogy ő segít neked. Nem igaz, Karcsi?

A fiú lesújtva állt, miközben a mellette elhaladó lány a fülébe súgta:

– Hogy érzi magát ó, a szegény kacsád?

Így teltek a napok, miközben Karcsi nemcsak a saját, de az Eszter munkáját is elvégezte: takarította az udvart, fát hordott, söpörte a házat, port törölt, gondozta a háziállatokat – míg Eszter csak a mobilján babrált, vagy a barátnőivel töltötte az időt.

De végül egyszer csak megelégtelte az egészet, és leült a nagymamája mellé:

– Valamit el szeretnék neked mondani...

És akadozva bár, de bevallotta tettét.

A nagyfi szereptel nézett rá, és ezt válaszolta:

– Tudtam már, kedvesem, hisz a konyhából én is láttam mindent. Csak kíváncsi voltam, meddig engeded, hogy a nővéred ezzel zsaroljon?

A magunkkal vonszolt bűneink bennünket is rabszolgaságban tartanak. Ha takargatjuk azokat, akkor állandó függésbe kerülünk, és rossz lelkiismeret, feszültség, szorongás kerít hatalmába. Te is lehetsz hasonló helyzetbe, ha elrendezetlen, megbá-

natlan bűneid vannak. Gondold végig, hogy minden ellened vétkezőnek megbocsátottál-e, másrészt bocsánatot kértél-e azokért a dolgokért, amiket mások ellen elkövettél?

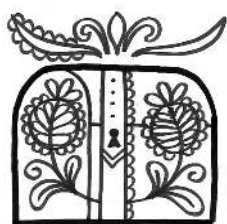
Van olyan dolog, amiért csak Istentől kell bocsánatot kérned. Másokat embereknek kell bevalanod.

Ha megteszed, elnyered a szabadságot és örömmel élheted életedet.

„Valljátok meg a ti bűneiteket, mert Ő hű és igaz, hogy megbocsásson és megtisztítson minket minden hamisságtól.” (1 János 1:9)

„Aki elfedezi (eltitkolja) az ő vétkeit, nem lesz jó dolga; aki pedig megvallja és elhagyja, irgalmasságot nyer.” (Példabeszédek könyve 28:13)

Szabó Attila (és J.E.)

Szó- -kincs

Apokaliptikus állapotok (2. rész)

Habár, mint azt a múltkori cikkben is elmondtuk, helytelen lenne az, ha megtérésünket csupán a világvégi, katasztrofális eseményektől való félelem motiválná – hanem a minden korban élő hívőket elsősorban az Isten iránti szeretetnek és hálaérzetnek kell Őfelé vonzania – mégis, Isten Igéje bemutatja az utolsó idők

eseményeit, azért, hogy a közönyösek felébredhessenek, kellőképpen felkészülhessünk, másrészt, hogy ezen események közeledtét látva, hitünk és reményünk megújulhasson:

„És lesznek jelek a napban, holdban és csillagokban; és a földön pogányok szorongása a kétség miatt, mikor a tenger és a hab zúgni fog, mikor az emberek elhalnak a félelem miatt és azoknak várása miatt, amik e föld kerekiségére következnek: mert az eget erősségei megrendülnek.

És akkor meglátják az embernek Fiát eljöni a felhőben, hatalommal és nagy dicsőséggel. Mikor pedig ezek kezdenek meglenni, nézzetek fel és emeljétek fel a ti fejetekeket; mert elközelget a ti váltságtok.” (vagyis:

„... mert közeledik a ti megváltások.” – az Új Protestáns Fordítás szerint – Lukács 21:25-28)

Az *apokalipszis* görög szó, amint már említettük, kijelentést, felfedést jelent. Így hát a Biblia utolsó könyvének, a *János Jelenéseknek*, a könyv kezdőszavainak megfelelően, a „Jézus Krisztus kijelentése” címet kellene adni.

Mit jelent ki, azaz fed fel előttünk a Megváltó ebben a könyvben?

Azokat, „... amiknek meg kell lenniök hamar.” (Jelenések 1:1)

A Jelenések könyvének részei

A Jelenések huszonnégy fejezetből álló könyvét négy nagy részre oszthatjuk:

1). Az első három fejezet hét kisázsiai gyülekezetnek írott hét levelet¹ tartalmaz;

2). A 4-től a 7-ig (pontosabban 8:1-ig) terjedő fejezetek a hét pecsétről szólnak;

3) A 8-tól (pontosabban 8:2-től) 11-ig terjedők a hét trombitaszóról;²

4). Míg a 12-től a 22-ig terjedő fejezetek a nagy küzdelem³ záró eseményeiről beszélnek.

Mivel a Jelenések könyvének átfogó, részletes tanulmányozása nagyon sok időt követelne, a Szókincs rovat jelen cikkében csak az utolsó időket megvilágító szövegekre összpontosítunk.

A vég ideje

Lukács evangéliumának fentebb idézett verseiben az Úr arra biztat, hogy a végidők eseményeinek elközeledtét látva emeljük fel fejünket. Vagyis, Isten gyermekének nincs mitől félnie, mivel mindezek után hőn várt Urának második eljövetele, és minden kor hűségeseinek a mennyei honba való elragadása következik:

„Az én Atyámnak házában sok lakóhely van (...) Elmegyek, hogy helyet készítek néktek. És ha majd elmegyek és helyet készítek néktek, ismét eljövök és magamhoz veszek titeket; hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.” (János 14:2-3)

„Mert maga az Úr riadóval, arkangyal szózatával és isteni harsonával leszáll az égből:

1 E hét levél a keresztény egyház hét korszakát is jelenti.

2 Mind a pecsétek (felnyitása), mind a trombiták szava történelmi és üdvtörténeti eseményeket jelképez.

3 Azaz, Jézus Krisztus és Sátán közötti, a mennyben kezdődött és a Földön folytatódott küzdelemlről.

és feltámadnak először akik meghaltak volt a Krisztusban; azután mi, akik élünk, akik megmaradunk, elragadtatunk azokkal együtt a felhőkön az Úr elébe a levegőbe; és ekképpen mindenkor az Úrral leszünk.” (1 Thesszalonika 4:16-17)

A végidő eseményei idején, Jézus visszatérése előtt, az emberi bűnösség csúcsra jutása miatt a Földbolygón levő körülmények az egész történelem során tapasztalt legrosszabbak lesznek – ám ezek jelzik Isten népének végső szabadulását is:

„És abban az időben felkél Mihály, a nagy fejedelem, aki a te néped fiaiért áll, mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mindezideig. És abban az időben megszabadul a te néped; aki csak

ben hunytak el – de ugyanakkor az elkárhozottaknak egy része is felsejken, hogy a többi, még életben levő megtérlettel együtt megláthassák az általuk megvett Megváltó dicsőséges eljövetelét:

„És sokan azok közül, akik alusznak a föld porában, felsejkennek, némelyek örök életre, némelyek pedig gyalázatra és örökkévaló útaltosságra.” (2. vers)

„Azután látám, mikor a hatodik pecsétet felnyitotta, és ímé nagy földindulás lőn, és a nap feketévé lőn mint a szőrzsák, és a hold egészen olyan lőn, mint a vér (...) és minden hegy és sziget helyéből elmozdították. És a földnek királyai és a fejedelmek és a gazdagok és a vezérek és a hatalmasak, és minden szolga és minden szabad,

Perszepolisznak, a perzsák szakraális fővárosának a romjai a mai Iránban. Makedón Sándor i.e. 330-ban foglalta el és gyűjtötte fel várost.

beírva találta a könyvben.” (Dániel 12:1)

Amint a feljebb idézett Thesszalonikabeli levélben is láttuk, Jézus visszatérésekor feltámadnak azok, akik az Őbenne való hit-

elrejték magokat a barlangokba és a hegyeknek kőszikláiba; és mondanak a hegyeknek és a kőszikláknak: Essetek mi reánk és rejtsetek el minket annak színe elől, aki a királyiságban ül, és a Bárány haragjától: Mert eljött az ő haragjának

ama nagy napja; és ki állhat meg?”
(Jelenések 6:12,14-17)

De most tekintsük meg: mi mindennek kell még lezajlania az Úr imént leírt eljövetele előtt?

A múlt és a jövő politikai hatalmai

Nyissuk meg a Szentírást a Jelenések könyvének 13. fejezetéhez. Itt két fenevad (vadállat), s ezen kívül a sárkány tevékenységéről és Isten szentjei elleni támadásáról olvashatunk. A sárkány mibenlétét az előző fejezet magyarázza:

„És vetteték a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és a Sátánnak, ki mind az egész föld kerekességét elhiteti, vetteték a földre, és az ő angyalai is ő vele levettetének.” (Jelenések 12:9)

Az első fenevadról pedig ezt olvassuk:

„És láték egy fenevadat feljöni a tengerből, amelynek hét feje és tíz szarva vala, és az ő szarvain tíz

korona, és az ő fejein a káromlásnak neve. És e fenevad, amelyet láték, hasonló vala a párduchoz, és az ő lábai, mint a medvéé, és az ő szája, mint az oroszlán szája; és a sárkány adá az ő erejét annak, és az ő királyiszkét, és nagy hatalmat. (...)

Az is adaték néki, hogy a szentek ellen hadakozzék, és őket legyőzze; és adaték néki hatalom minden nemzetségen, nyelven és népen. Annakokáért imádják őt a földnek minden lakosai, akiknek neve nincs beírva az életnek könyvébe...” (Jelenések 13:1-2,7-8)

A fenevadak a bibliai próféciaik jelképrendszerében királyokat (királyságokat), azaz politikai hatalmokat jelentenek.

Ezt a Dániel könyvének 7. fejezetéből tudhatjuk meg, ahol négy fenevad – egy oroszlán, egy párduc, egy medve, majd egy olyan állat, mely *”rettenetes és iszonyú és rendkívül erős, nagy*

vasfogai valának, falt és zúzott (...) és tíz szarva vala néki” (Dániel 7:7) – jön ki sorban a tengerből.

A 17. vers pedig ezt mondja róluk:

„Ezek a nagy állatok, mik négyen voltak, négy király, akik támadnak e földön.”

Rögtön feltűnik az, hogy a Jelenések 13 első fenevada ezen négynek a keveréke: párduchoz hasonló, lába a medvéé, szája az oroszláné, és tíz szarva van, mint a negyediknek - az erejét pedig magától a sárkánytól, vagyis a Sátántól kapja.

A Dániel 2. fejezetében található, több fémből készült szobor-próféciát összehasonlítva a Dániel 7. fejezetének négy vadállatával, s ugyanakkor a 8. fejezetben bemutatott, egymással küzdő kétszarvú kossal és egyszarvú bakkal, kiderül e vadállatok identitása: az oroszlán a Babiloni Birodalom, a medve Médo-Perzsia,

a párduc Makedón Sándor görög birodalma, a vasfogú, rettenetes vadállat pedig a Római Birodalom.

Így hát a Jelenések 13 első fenevada mindezek jellemvonásait ötvözi magába. Másrészt azt olvassuk, hogy a tengerből jön ki (1. vers). Vajon mit jelent ez?

A Jelenések 17:1-ben a babiloni rendszert jelképező parázna nő „sok vizen ül”. A 15. vers pedig magyarázza: *„A vizek, amelyeket láttál,*

Az actiumi tengeri csata. Octavianus későbbi római császár itt győzte le ellenfele, Marcus Antonius triumvir flottáját i.e.31-ben.

ahol a parázna ül, népek azok és sokaságok és nemzetek és nyelvek.”

Tehát, a Jelenések 13 tengerből, azaz vízből kijövő első fenevada, a Dániel 7 másik négy, ugyancsak tengerből kijövő vadállathoz hasonlóan népek, nemzetek, sokaságok legyőzésével jut hatalomra, mintegy ezekből „születik”, jön ki.

Az ókori Babilon városának számítógépes rekonstrukciója

A második, bárányszarvú fenevad

Most pedig térjünk rá a Jelenések 13 második fenevadára. Róla ezt olvassuk:

„Azután láték más fenevadat feljöni a földből, akinek két szarva vala, a Bárányéhoz hasonló, de úgy szól vala, mint a sárkány; és az előbbi fenevadnak minden hatalmasságát cselekszi ő előtte; és azt is cselekszi, hogy a föld és annak lakosai imádják az első fenevadat, amelynek halálos sebe meggyógyult vala; (...)

Azt is teszi mindenkivel, kicsinyekkel és nagyokkal, gazdagokkal és szegényekkel, szabadokkal és szolgákkal, hogy az ő jobb kezükre vagy a homlokukra bélyeget tegyenek;

És hogy senki se vehessen, se el ne adhasson semmit, hanem csak akin a fenevad bélyege van, vagy neve, vagy nevének száma. Itt van a bölcsesség. Akinek értelme van, számlálja meg a fenevad számát; mert emberi szám: és annak száma hatszázhatvanhat.” (Jelenések 13:11-12,16-18)

Látjuk, hogy ez a második, bárányszarvú fenevad nem vizekből, hanem földből jön fel: tehát, hata-

lomra jutásához – a többi fenevaddal ellentétben - nem kell népeket és sokaságokat legyőznie. Másrészt az előbbi fenevadnak a legjobb szövetségese lesz, a föld lakóit emennek imádatára kényszerítve.

Harmadsorban mindenkinek a jobb kezére vagy a homlokára az első fenevad bélyegét téteti – gazdaságilag megsemmisítve azt (nem adhat és nem vehet semmit), aki e bélyeget nem akarja felvenni.

Végso soron pedig azt cselekszi, „hogy mindazok, akik nem imádják (az első) fenevad képét, megölessenek.” (15. vers)

Mi lehet az első fenevad bélyege?

A fenevad bélyegének mibenlétéről több elmélet született – talán amiatt is, hogy a Szentírás sehol nem azonosítja azt. Ugyanakkor, nagyon világosan elmondja, mi az Isten bélyege:

„És adám nékik szombataimat is, hogy legyenek jegyül köztem és ő közöttök; hogy megtudják, hogy én vagyok az Úr, az ő megszentelőjök. (...) És az én szombatimat megszenteljétek, hogy legyenek

jegyül én közöttem és tiközöttetek...” (Ezékiel 20:12,20)

Tehát, Isten jegye, vagy bélyege mirajtunk, az Ő népén a szombat - vagyis a negyedik parancsolatban elrendelt hetednap nyugalomnap (lásd 2Mózes 20:8-11-et). Ennek megfelelően, a Sátántól sarkallt elnyomó hatalomnak, a Jelenések első fenevada bélyegének egy hamis szombatnak, azaz egy Istentől jóvá nem hagyott nyugalomnapnak kell lennie.

De ki ez az egymással összefogó két fenevad, akik mögött a sárkány sátáni ereje áll, és akik létre fogják hozni az utolsó idők globális diktatúráját?

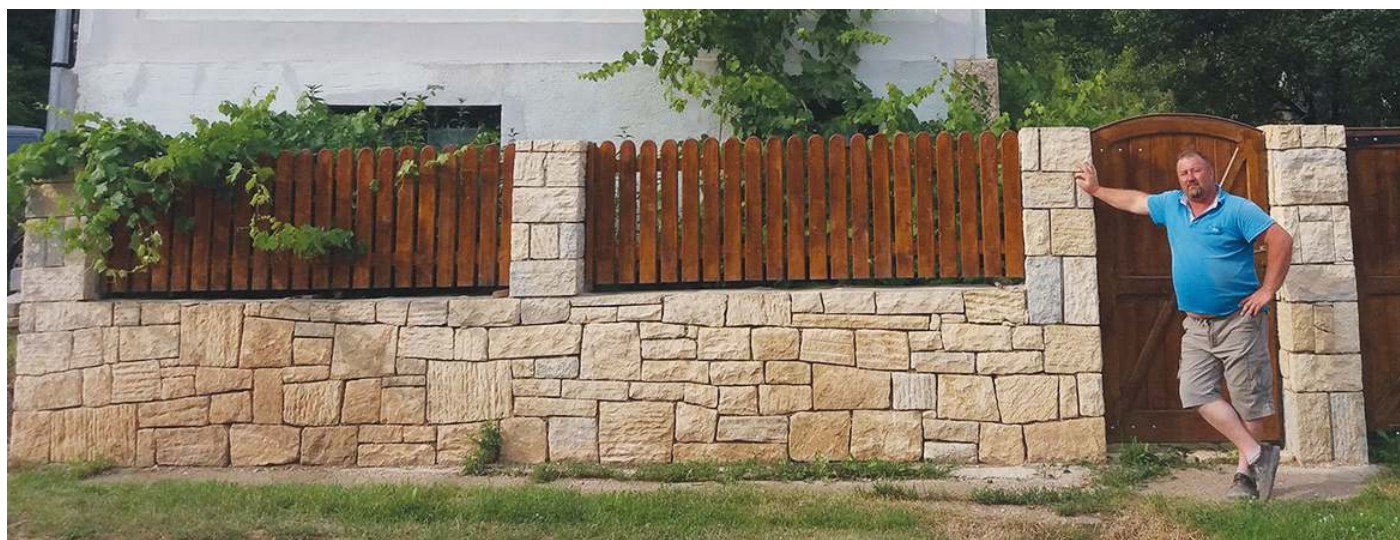
Erről, és a többi jelkép mibenlétéről az Úr segedelmével majd a következő cikkben beszélünk.

Addig is, ne feledjük, hogy e nagy földi hitharc végén a győzelem a Mindenható Istené és az Ő szentjeié lesz:

„... az egész ég alatt levő országok nagysága átadatik a magaságos egek szentei népének; az Ő országa örökkévaló ország...” (Dániel 7:27)

(Folytatjuk)

Jancsó Erik

Török Lajos, magyarvistai származású, Mákóban élő kőműves- és kőfaragó mester vagyok. Az érdekeltek bármikor bizalommal hívhatnak a 0744 765 807-es, vagy 0264 284 118-as telefonszámon.

Állásajánlat

❖ Kolozsvári közjegyzői irodába titkárnőt keresünk. Kedvező feltételek. Munkaidő: hétfőtől péntekig, 8-16 óra között. Tel. 0745 612 520 (Hívni lehet 14-16 óra között)

Kedves Kalotaszegiek!

Régi kerámiát, kancsókat, tányérokat, régi kályhát, kályhacsempéket, festett bútort, népviseletet, textiliákat és egyéb néprajzi vagy polgári régiségeket vásárolok.

Tisztelettel, Vigh István,
tel. 0745 397 133

Kedves Olvasók!

A 2019 május – 2020 május időszakára a *Kalotaszeg Reménye* havilap minimális előállítási költsége **25 lej**, melyet lapterjesztőinknek lehet átnyújtani. Köszönjük hogy eddig is velünk tartottak, és az Úr áldását kívánjuk mindenki számára.

Kedves Olvasók!

Szeretettel várjuk jelentkezésüket a Sola Scriptura levelező Bibliaiskolába. Kérésüket a következő címre küldhetik: Sola Scriptura, C.P. 415, O.P. 1, Cluj-Napoca, 400 750. Tudakozódni lehet László Jenőnél, tel. 0741 059 177.

Kalotaszeg: Nádasmente: Kisbács, Szucság, Méra, Vista, Türe, Mákó, Bogártelke, Daróc, Inaktelke, Egeres-Gyártelep, Egeres-falu, Jegenyé. *Peremvidék:* Kajántó és Györgyfalva. *Havasalja és környéke:* Szászfenes, Magyarlóna, Magyarfenes, Tordaszentlászló, Léta, Gyalu, Magyarapus, Kiskapus, Gyerővásárhely. *Felszeg:* Gyerőmonostor, Körösfő, Sárvasár, Nyárszó, Bánffyhungad, Kalotadámos, Jákótelke, Magyarvalkó, Kalotaszentkirály, Magyarókeréke. *Alsó (Almás vidéke):* Ketesd, Bikal, Zsobok, Sztána, Farnas, Kispetri, Nagypetri, Váralmás, Bábony, Középlak, Zsombor.

Kalotaszeg Reménye

Szerkesztő: **Jancsó Erik**

Tel: **0749 021 935**

E-mail:

kalotaszegremenye@gmail.com

Minden eddigi lapszám elolvasható és ingyenesen letölthető a

www.kalotaszegremenye.ro honlapról.

Postacím: 400 107 Cluj-Napoca (Kolozsvár), str. Cuza Vodă (Postakert utca) nr. 12 (szám)

Bankszámla: Asociația „Pro Scriptura”. Conturi Banca Transilvania: RO 72 BTRL RON CRT 0383 906 901 (lejben), RO 22 BTRL EUR CRT 0383 906 901 (euróban).

ISSN/ISSN-L: 2501-3041

Készült: a *Viața și Sănătatea* Kiadó nyomdájában (Cernica út 101, Pantelimon, Ilfov megye)

A *Kalotaszeg Reménye* egy magánkezdemenyezésű havilap, amelynek révén az élet különböző területeit szeretnénk megvilágítani a Szentírás által, ez utóbbi jobb megismerésével együtt, kiemelve egyúttal Kalotaszeg keresztényi és szellemi értékeit is (templomok, tájak, reprezentatív épületek, Istent dicsőítő irodalmi alkotások, stb). Ugyanakkor, mivel az *Igemagyarázatok a szerkesztő és a szerzők személyes meglátását tükrözik*, bizonyos tekintetben különbözhetnek egyik vagy másik történelmi Egyház vagy egyéb felekezetek álláspontjától.

Bármikor szeretettel várjuk visszajelzéseiket, megjegyzéseiket és kérdéseiket telefonhívás, SMS, e-mail avagy postai levél útján, a fenti címeken. Levél esetén a borítékra kérjük írják rá:

Kalotaszeg Reménye

Ha másképpen nem jelöljük, akkor a Bibliai idézetek a *Károli Gáspár* fordításból valók.